

DE GILDETRON

Driemaandelijks tijdschrift over de Noord-Brabantse schuttersgilden

53e jaargang 2006 afl. 2

De Nachtwacht 2006 (foto: René Theunissen)

BELIEN

Uw gildekleding en toebehoren, perfect op maat gemaakt in eigen atelier.

Wij zijn gespecialiseerd in sjerpen, hoeden (in vele modellen, kwaliteiten en kleur) en gildekousen tot ver over de knie (alleen bij ons verkrijgbaar). Ook kunnen logo's (patroonsheiligen) ingeborduurd worden!

Alle door ons geklede gilden worden ook door ons onderhouden!

**Kerkstraat 20, 3930 Hamont, België
Telefoon: 00 32 - 11 - 44 52 58**

LAARZEN LAARZEN L
PLUIMEN-VEREN-PLUI
KOPPELS-RIEMEN-KO
HOEDEN-SHAKO'S-I
UNIFORMSCHOENEN
DANSSCHOENEN DAN
HISTORISCHE-SCHOE
GILDESCHOENEN GI
OVERSCHOENEN (G
HANDSCHOENEN HAN
OPERA-OPERETTE-SC

VAN BEERS B.V.
S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 2722 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

TONEELSCHOENEN

**EDELSMEDERIJ
NOL COOPMANS V.O.F.
GESLAGEN SCHOONHEID**

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86, Fax: (040) 241 20 78

LEVENSBLOEM	GIET- IJZEREN RAMEN	SMEEDWERKEN	EXCLUSIEVE INRIJPOORTEN
VOORDEUR- PANEEL			

Wij zijn tevens leverancier van:

- Antieke trapspijlen
- Gietijzeren muurankers
- losse onderdelen voor poorten en hekken (hekpunten, granaatappels, ringen, krullen, ect.)

DOCUMENTATIE OP AANVRAAG

GERJES GIETIJZEREN RAMEN B.V.
Berkdijk 13A, 5271 SR St.-Michelsgestel, Tel. (073) 551 34 71
Fax (073) 551 69 68. Open: Ma. t/m Vrij.: 9.00-17.00 uur. Za. op afspraak.
Voor inrijpoorten uitsluitend op afspraak.

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66

Blinkt uit in vakmanschap

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift
over de Noord-Brabantse schuttersgilden
uitgave van de Stichting De Gildetrom
ISSN 1380-233X. Jaargang 53 (2006), afl. 2

Hoofredactie

Peter (P.H.J.G.) van Kuijen
Morgenroodstraat 10
5641 HD Eindhoven
tel. 040-2815031
p.van.kuijen@onsneteindhoven.nl

Eur. Gem. Hist. Schutt.
Jo (J.C.) van den Biggelaar
Kerkstraat 13
5513 AP Wintelre
tel. 040-2052008
jvdb42@xs4all.nl

Correspondenten

Eur. Gem. Hist. Schutt.
Mathieu (M.E.M.) v.d. Voort
Valklaan 6
5613 EC Eindhoven
tel. 040-2438521

Maasland
Bert (B.) van Hulsten
Sint Antoniusstraat 81
5144 AC Waalwijk
tel. 0416-335463
menfeya@compaqnet.nl

Noordbr. Federatie

Ton (A.H.A.M.) de Brouwer
Ruiterweg 6
5674 XB Nuinen
tel. 040-2842212

Kempenland

Piet (P.J.M.) van de Wiel
Boekweitstraat 34
5632 KJ Eindhoven
tel. 040-2410978
ripilimielki@hetnet.nl

Kwartier van Oirschot

Henk (H.C.P.) van Hout
De Gaanderij 31
5688 TR Oirschot
tel. 0499-571258
henk.van.hout@hetnet.nl

Land van Cuijk

Hannie Hamers-Heessen
Walstraat 47
5371 AL Ravenstein
tel. 0486-411552
fam.hamers@planet.nl

Peelland

Frans (Fr) Aldenzee
Nieuwe Uitleg 10
5761 ED Bakel
tel. 0492-341948
almo-unique@planet.nl

Baronie en Markiezaat

Jac (J.) Dekkers
Frisostraat 11
4891 XW Rijsbergen
tel. 076-5962445
info@sintbavo.nl

Administratie en abbonementen

Lau (L.G.J.) Huijbers
Dr. de la Courtstraat 71
5421 JG Gemert
tel. 0492-361855
f2hlgjhuij08@hetnet.nl

Betalingen

Rabobank Gemert
rek.no.: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom
Girorekening van deze
bank: 839132

Voorwaarden

Abonnementenprijzen 2006:

Particulier abonnement € 9,50 (indien een machtiging tot automatische overschrijving is verleend € 6,50).

Collectief abonnement via gilde € 6,50.

Indien geen machtiging tot automatische overschrijving is verleend, wordt voor de incasso van het totaalbedrag per gilde van € 3,- in rekening gebracht.

Buitenlands abonnement: € 12,50.

Het abonnement geldt voor een kalenderjaar en wordt geacht te zijn voortgezet, indien niet vóór 1 november opzegging heeft plaats gehad. Nieuwe abonnementen kunnen onmiddellijk ingaan.

De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Stichting De Gildetrom.

Vormgeving & lay-out: Paul Kemper DTP Services.

Druk: Drukkerij Vos, Gemert.

TER INLEIDING

Er klinkt tromgeroffel in de straten van Grave. Voor de Hampoort heeft zich een schutterij verzameld en staat klaar om uit te trekken....

Het jaar 2006 is uitgeroepen tot Rembrandtjaar, dit vanwege het feit dat vierhonderd jaar geleden, in 1606, deze grote schilder in Leiden werd geboren. Dit was voor drie gilden uit het Land van Cuijk een reden om zich te laten vastleggen in de pose van de beroemde 'Nachtwacht'. Het resultaat is te zien op de voorpagina. In het kringnieuws van Land van Cuijk wordt hier verder op ingegaan.

Zoals het gilde op de cover klaar staat om uit te trekken, zo staan weer veel Brabantse gilden klaar om tijdens de gildedagen met elkaar te gaan wedijveren om de 'grote eer'. Het grootste evenement dit jaar is wel het EST-gebeuren eind augustus in Bernheze. Hier zullen vele Europese gildebreeders- en zusters met elkaar in contact komen en gaan strijden om de titel van Europese Koning en Prins.

Het gilde op de cover is er klaar voor, jullie ook?

Graag wil ik nog eens de aandacht vragen voor de vacature van Lau Huijbers. De kringbesturen hebben hierover een brief gehad. Mensen, kijk eens rond of er iemand interesse heeft voor deze mooie taak, desnoods worden zijn taken gesplitst. Lau heeft dit werk erg lang gedaan en wil nu van een welverdiende rust gaan genieten. Laat hem niet in de steek! Meld u zich aan!

Peter van Kuijen

HET KOST MAAR VIJF EURO
Het kost maar een vijf euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal vier Gildetrom-regels, sturen aan: Administratie De Gildetrom, Dr. de la Courtstraat 71, 5421 JG Gemert. Voeg het geld in contanten er bij. Het onderwerp van de advertentie hoeft niet persé op het gilde betrekking te hebben. Mogelijke onderwerpen o.a.: de aandacht vestigen op een activiteit, informatie vragen over een bepaald onderwerp, groeten of dankbetuigingen, of iets te koop aanbieden.

Sluitingsdatum inzenden kopij redacteurs afl. 2006/3
3 juli 2006 (verschijnt 2e helft september 2006)

JEUGDTROM

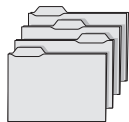
PAGINA VOOR DE GILDEJEUGD

Kaderdag voor de jeugd bij gildekring 'Hoge Schuts' op zondag 9 april 2006.

De kaderdag is een jaarlijks terugkerende dag waarbij jeugdleden van de gilden van de 'Hoge Schuts' gildekring in wedstrijdverband hun kunnen tonen op de onderdelen vendelen, trommen en bazuinblazen. De kaderdag kan gezien worden als een oefenwedstrijd. De deelnemers worden hetzelfde beoordeeld als op wedstrijden, maar daarnaast worden er door de jury nog specifieke aanwijzingen en tips gegeven voor de individuele deelnemer. Deze tips en aanwijzingen kunnen meegenomen worden in de voorbereiding op de wedstrijden op de gildedagen. Ook vendeliers, tamboers en bazuinblazers uitkomend in de klasse C mogen deelnemen. Deze dag is dus een geschikte gelegenheid om een eerste wedstrijdervaring op te doen. De meer ervaren deelnemers kunnen tijdens de kaderdag een nieuw

ingestudeerd muziekstuk laten horen of een nieuwe vendelslag laten zien. De kaderdag vindt ieder jaar plaats op de tweede zondag van april. Voor de vendelier, bazuinblazer en tamboer met de meeste punten was er een wisseltrofee. Opgeluchte gezichten waren er te zien op zondag 9 april. Opgeluchte gezichten vanwege het mooie weer. De dag voorafgaand aan de kaderdag was er ontzettend veel regen gevallen, maar op zondagmorgen stond er een strak blauwe lucht. Gelukkig maar voor de deelnemende vendeliers, tamboers en bazuinblazers maar ook voor het organiserende gilde Sint Catharina - Sint Joris Rosmalen. Een historisch feit was dat bazuinblazers dit jaar voor het eerst deelnamen aan de kaderdag. Al met al een geslaagde en leerzame dag voor de jeugdleden van de 'Hoge Schuts'.

Oud nieuws XXIII

**Berichtfragmenten uit de Meijerijsche Courant
uit de periode 1890-1915, vergaard door Johan
Oomen**

Oirschot, Sint-Sebastiaangilde

6 april 1898:

Er is een commissie van tien leden uit alle gezelschappen en gilden gekozen om de feesten bij de installatie van H.M. de Koningin voor te bereiden.

7 mei 1898:

Het St.-Sebastiaangilde wordt genoemd in een artikel over "Handboogschutterij, ons vorstenhuis en de doelen." Het St.-Jorisgilde Noordwijk wordt genoemd. Verder staat er veel recenter materiaal in over handboogdoelen en -maatschappijen.

5 oktober 1898:

De kermis en de markt werden door dit gilde op touw gezet.

4 oktober 1900

H. van de Steen Hzn schoot zich voor twee jaar tot koning. Hij werd het voor de tweede maal. De burgemeester ontving de gilde en bracht hulde aan de schutter. Dat hij nog keizer mag worden !

20 oktober 1900

In Oirschot wordt een eeuwfeest gevierd, waarin dit gilde en alle andere gilden deelnemen.

4 juli 1901:

Te Helmond werd de prijs voor het oudste gilde behaald. (bewijsstuk: 1531)

5 oktober 1901:

Dankzij de inspanningen van dit gilde waren er tijdens de kermis volksspelen op de markt.

26 mei 1903:

Er wordt gemeld dat het gilde weer "haar jeugdige bloei heeft gekregen". Baron Zweerds de Landas wordt als beschermheer genoemd.

7 sept. 1906:

Dit gilde doet als 17de mee in de optocht b.g.v. de herdenking van het feit dat 500 jaar geleden het Mariabeeldje werd gevonden. Het St.-Jorisgilde doet als 5de mee, het O.L.Vrouwegilde als 9de en het St.-Barbaragilde als 26ste. "De vaandel dragers der verschillende gilden zullen aan de kapel het vendel zwaaien."

13 juni 1907:

Het gilde maakt een rondgang door Oirschot vanwege de prijzen die men te Gemert had behaald. Dat waren een gouden en een zilveren medaille; "onder 80 gilden". Secretaris Schoenmakers bedankt voor de medewerking. De heer Beliën sprak vaandrig A. de Croon toe, die de eerste prijs won. Verder behaalde men de tweede prijs voor het beste perkament en de tweede prijs voor "de schitterende uitdossing."

27 februari 1909:

De correspondent hoopt dat het gilde met succes een groot gildefeest zal kunnen organiseren bij gelegenheid van het 400-jarig bestaan.

20 april 1909:

Bij gelegenheid van de geboorte van prinses Juliana neemt het gilde het initiatief tot het houden van een optocht met alle plaatselijke verenigingen. De harmonie zal, met een deel van de gilde, de optocht openen. Het gilde zal de optocht sluiten.

8 juni 1909:

Men verwacht veel drukte met de komende gildefeesten. Het programma belooft veel. Vele gezelschappen hebben zich aangemeld.

19 juni 1909:

Onder bescherming van Graaf Ch. G. van Merode zal op 27 juni het vierde eeuwfeest gevierd worden. Zestig gezelschappen nemen deel. De markt is tot feestterrein ingericht. De schietwedstrijden zullen elders worden gehouden. „Daar draven fier de paarden/Onder standaard en banier/Ginds boren straks de kogels / Door 't houten vogelendier.” Een erepoort met de wens erop 'Welkom in Oirschot', zal toegang tot het feestterrein geven.

22 juni 1909:

De gilde is aanwezig op de manifestatie 'Oud 's-Hertogenbosch'. De vaandrig behaalt er de eerste prijs in het vendelzwaaien. Ook in 1904 had dit gilde bij het koninklijk bezoek een prijs voor 'het sierlijk vendelen' behaald.

28 juni 1909.

Over het gildenfeest staat in de krant een uitgebreid verslag; daarvan een korte samenvatting: Het marktplein van Oirschot was afgezet en vier harmonieën waren aanwezig. Om half twaalf werden de afgevaardigden van de 73 gilden en schutterijen op het raadhuis door de burgemeester ontvangen voor de erewijn. In een landauer zaten de vier oudste leden der gilden (een 98 jaar en samen 360 jaar). In zijn toespraak herinnerde J.J. Beliën aan het feit dat het ledental van St. Sebastiaan wel eens tot vijf gedaald was, maar dat het gilde er altijd weer bovenop gekomen was. Verder staat een uitslagenlijst afgedrukt.

26 maart 1910:

Drie leden wonnen op 20 maart twee prijzen op een schietwedstrijd in Woensel.

23 juni 1910:

Vaandrigen van de St.-Sebastiaangilde en andere gilden gaven op de lustrumfeesten te Leiden een "voorstelling vaandelzwaaien".

26 juli 1910:

Dit gilde behaalde de eerste prijs met het oudste document op het gildenfeest te Helmond.

26 januari 1911:

Maandag 23 januari vierde het St.-Sebastiaangilde zijn teerdag. 's Morgens ging men ter kerke, waarna de dag in de feestzaal gezellig werd doorgebracht.

23 januari 1913:

Het St.-Sebastiaangilde vierde op maandag 20 januari jaarlijkse teerfeest. Na de H. Mis kwam men bij de gildezaal van Van Westerlaken bijeen. 's Middags volgde een onderlinge schietwedstrijd op de vaste vogel. Het feest werd 's avonds gezellig besloten in de feestzaal.

25 september 1915.

Met de kermis waren er geen tenten, wel een "kermisstemming". „Het gilde St. Sebastiaan dat, omdat de geweren nog altijd ingehouden zijn, geen vogel zal kunnen schieten, heeft een picknick met daaraan verbonden vermakelijkheden georganiseerd op maandag aanstaande." ■

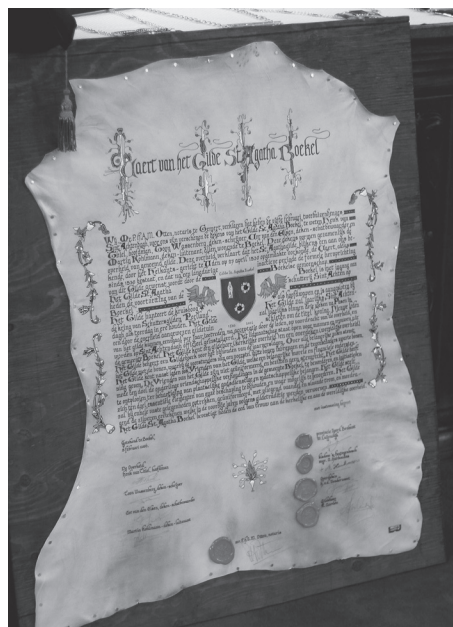
Reportage

BOEKEL HEEFT WEER EEN GILDE

Boekel richtte op zondag 5 februari 2006 het Sint Agathagilde weer op. Het idee hiertoe ontstond toen de pastoor van Boekel, René Aarden op 12 oktober 2003 werd ingehaald. Dat gebeurde onder begeleiding van het gilde Sint Ambrosius van Loon op Zand waar Aarden tot dan werkzaam was.

Door: Joke van Gils

Vriendelijke dames heten de gasten van gilde Sint Agatha welkom in Boszicht, het home van de Boekelse KBO. Na de koffie gaan de verzamelde gilden in optocht naar de kerk. Gilde Sint Agatha sluit de stoet. De kraakverse gildeleden lopen trots in hun nieuw rood-geel uniform, gildebroeders dragen kruisbogen, gildezusters dragen een beeld van de Heilige Agatha en het nieuwe juweel wordt als een kostbaar reli-kwie op een kussen gedragen.

Pontificale eucharistieviering

Het is feest

Bisschop Mgr. Hurkmans, pastoor René Aarden en de pastoor van Venhorst Mgr. Van Velthoven wachten de gilden achter in de kerk op. Ik ben ontroerd als de ruimte zich vult met de krachtige echo van de trom en doorklieft wordt met het eerbetoon van de vliegende vendels. Na de gastgilden trekt gilde Sint Agatha de kerk binnen. Het orgel jubelt, de kaarsen flakkeren, de bloemen kleuren, de wierook geurt, rode banieren hangen te pronken. De pastoor heeft zijn feestjurk aan; een rood kazuifel met op de rand een in gouddraad geborduurde tekst.

De geschiedenis herhaalt zich

Pastoor Aarden vertelt over het jaar 1530. Toen verscheen er een koster voor de overheid ter ondertekening van de Gildecaert van het Gilde Sint Achten op Boekel. Wanneer en waarom het gilde is gaan slapen is onbekend. Op 5 februari 2006 herhaalt de geschiedenis zich, weer komt er een koster - de hoofdman is koster - voor de ondertekening van de Caert.

Spijt

We gaan zitten, ik moet boeten voor mijn zonden. De smalle rugleuning

van de kerkbank port tegen mijn rugwervels en doet me belanden op de voorkant mijn zitbotten. Mijn schuldbelijdenis klinkt hol.

Wakker worden!

Bisschop Hurkmans vertelt dat het gilde komt op het spoor van de Heilige Agatha. 'Het gaat niet om het pak maar om het uitbrengen van de broederschap.' Aan het einde van zijn preek concludeert de bisschop dat het Agathagilde wakker is geworden en vraagt - hij kent zijn pappenheimers - of de kerkgangers ook wakker willen worden.

Ondertekening van de Caert

Notaris Otten vertelt wat er op de Caert van heropricting staat. Bisschop Hurkmans, burgemeester Van der Vondervoort, de overheid van Sint Agatha, de gedeputeerde van cultuur van de provincie Luidjendijk en pastoor Aarden worden uitgenodigd om de Caert te ondertekenen. Maar dan doet de pen het niet. Pastoor Aarden doorbreekt de spanning 'de Caert is gemaakt op een dood kalf en de huid kan nog vetzig zijn.' De maakster van de Caert, Dorothé van der Aa-Aarts, wordt er bij gehaald. Krassen brengt geluk. De hoge heren ondertekenen de Caert onder toezien oog van de notaris, die als laatste tekent. Ik concludeer dat de kerkelijke en wereldlijke overheid anno 2006 - nog steeds - uit alleen mannen bestaat en dat ze het echte werk aangaande de Caert aan een vrouw hebben overgelaten. Maar dan lopen mijn emoties op. Als de bisschop het vaandel zegent lopen er rillinkjes over mijn rug. 36 Gildebroeders en gildezusters gaan staan en leggen de eed af, samen geven ze antwoord op de vragen die de bisschop hen stelt. Tranen vullen mijn ogen. Na de installatie klinkt er spontaan applaus. En dan doet het Sint

Agathagilde er nog een schepje op met hun gildelied Slaande trom, vendels om, op muziek van J.S. Bach en tekst van pastoor Aarden. Hoera, Brabant heeft er een gilde bij!

Consecratie

Drie keer twee priesterhanden reiken naar de kelken op het altaar. De kerkklokken luiden, de tamboers roffelen, het vaandel van gilde Sint Agatha buigt eerbiedig, de kerkgangers knielen. '...want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid Amen'.

Doornroosje

Na de Eed van trouw aan de geestelijke overheid neemt Hoofdman Henk van Thiel het slotwoord. Hij vergelijkt het Agathagilde met Doornroosje en zegt dat hij er soms spijt van had dat het gilde was wakker gekust, niet wetende dat de heroprichting van een gilde zo veel betekende. Maar dan neemt trots de overhand en vertelt hij dat Agatha's vendelgroep, weliswaar niet de beste maar wel de knapste vendelgroep, voorop zal gaan.

Eerste vendelgroet

Buiten brengt de vaandrig de Eed van trouw opnieuw, dit keer aan de wereldlijke overheid. De Boekelse vendeliers brengen hun eerste vendelgroet in het openbaar en in de buitenlucht. Op het oog gaat het de dames goed af. Onder de benen door, boven het hoofd, ze hebben het onder de knie. Daarna mogen de bevriende gildes hun kunsten op het Sint Agatha-plein vertonen. Wanneer het steeds harder begint te regenen spoeden de gildes zich naar binnen. Naar het warme gemeenschapshuis Nia Domo.

Receptie

Na de lunch is de receptie. De felicitatierij wordt een file omdat iedere hoofdman van elk gilde een speech houdt en het cadeau van zijn gilde uitgebreid toelicht. Tja, hoofdmannen doen waar ze goed in zijn, ze presenteren zichzelf en vertegenwoordigen hun gilde.

Burgemeester Van der Vondervoort houdt een toespraak en schenkt een gildeboek voor het optekenen van de jaarverslagen. Hij vertelt dat hij geschrokken was van de prijs, hij had geen idee dat het zo'n kostbaar cadeau was. Maar hij geeft het boek met plezier want Gilde Sint Agatha levert een bijdrage aan de identiteit van Boekel. 'Een Brabants dorp zonder gilde, dat hoort niet.'

Veel Boekelaren en Boekelse verenigingen komen hun felicitaties overbrengen.

Gedeputeerde Luijendijk blijkt een paradoxaal man te zijn, hij legt in zijn toespraak verband tussen het verleden en nu, tussen kerkelijke en wereldlijke overheid en tussen de zorg die de provincie heeft voor monumenten en tegelijk een moderne provincie wil zijn.

Carnavalsvereniging CV de Knöllekes komt met twee orkestjes binnen, samen maken ze een feestelijk lawaai. Prins Jorg I houdt een conference en vergelijkt het gilde met een carnavalsvereniging. Beiden dragen kleurrijke kleding, beiden dragen hoeden met veren, beiden baren opzien en houden optochten, de ene club heeft een prins en de andere koning en keizer.

Bonbonbietsers en droge kelen

De receptie duurt lang. Jongetjes krijgen honger en bietsen de Agathabonbons die de bakker van Boekel bedacht en gemaakt heeft. De burgemeester moet extra gildewijn aan laten rukken.

Uit intieme kringen

Achter in de zaal zitten twee jonge vendeliers met een glas erewijn uit te puffen van hun krachtsinspanningen. Ik maak kennis met Machteld van Thiel, doktersassistente, en Hilde van de Bogaert, studente. Machteld, dochter van de hoofdman, vertelt dat het de laatste tijd thuis alleen maar over het gilde ging. Ine Biemans komt er bij zitten, haar zoontje van acht die al bij het gilde was, heeft haar enthousiast gemaakt. Het vendelclubje van Sint Agatha oefent twee keer per week, waarvan één keer samen met de tamboers. De vendeliers krijgen les van Gerrit van Dinther, uit Erp.

De dames hadden niet verwacht dat het gilde al zoveel bezittingen zou hebben. Uniformen en ander gildebezit is geschonken door de Boekelse

bevolking, vervaardigd door de eigen leden of geleend van o.a. het slappende gilde Sint Sebastiaan uit Helmond. Gildezusters van Sint Agatha hebben zelf de uniformen gemaakt en de ongeveer 100 jaar oude banieren, die in de kerk hangen, gerestaureerd.

De schutsboom is klaar maar de onderlinge wedstrijden zijn nog niet begonnen.

Gildebezit

Voordat ik naar huis ga bewonder ik het nieuwe gildebezit. Het kostbare gildeboek, geschonken door de gemeente Boekel is authentiek gemaakt van geschept papier en heeft een bruin lederen kaft.

Gildeheer René Aarden gaf het Agathabeeld. Kunstenaar Marc Hus uit Mol-België maakte het beeld, hij vervaardigde hoofd en handen uit lindehout. Daarna zijn hoofd en handen op staken geplaatst en is het beeld aangekleed door bruidsatelier Marianne Kanters uit Boekel. Kanters heeft ook de tekst van het gildelied op de rand van Aardens gildekazifel geborduurd.

Dorothé van der Aa-Aarts uit Loon op Zand kalligrafeerde en verluchtigde de Caert, ze heeft er meer dan 100 uur aan gewerkt.

Bertus van Berlo uit Boekel, eigenaar van de Boerderij van het jaar 2003, heeft het juweel geschonken. Het zilver dat de eerste koning gaat dragen is voor 80 % door Noud Peters uit St.-Anthonis gemaakt en voor het overige door zilversmid Andriesen uit Stiphout.

De gildeleden van Sint Agatha gaan hun eerste teeravond houden en ik ga naar huis. Ik heb genoten van deze dag en van de broederschap, als van een warme deken. ■

(Fotografie: Karel van Zeeland, Boekel)

DE SPECIALE BAND TUSSEN DE GULD EN HUN HEILIGEN

Tijdens de Hoofdliedendag van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden op 9 oktober 2004 in het provinciehuis, hield Paul Spapens een lezing over de gildenheiligen. Een enigszins aangepaste versie van dit verhaal staat hieronder. (deel 4 slot)

Paul Spapens

Mauritius

Mauritius, kent slechts één gilde in het Brabantse. Dat van Goirle. Het ontstaan is zo sterk afwijkend, dat deze historie wel móet worden verteld. Het zou namelijk zo zijn, dat dit Goirles gilde tijdens de oprichting op 7 augustus 1929 prins Maurits, zoon van Willem van Oranje, tot patroon koos. Ai, een Brabants gilde genoemd naar de stedendwinger! Toen in 1952 het vaandel moest worden ingewijd, kozen de Goirle-naren schielijk voor de heilige Mauritius, Romeins officier en martelaar uit de derde eeuw.

Monulfus en Gondulphus

Monulfus en Gondulphus, waren beiden bisschop van Maastricht. Van hen is zeer weinig bekend. Monulfus begon de bouw van de Sint-Servaas in Maastricht. Monulfus volgde Gondulphus op. Dat zou de reden zijn waarom ze altijd samen worden afgebeeld. Getweeën waren de bisschoppen tot sterke staaltjes in staat. Om de wijding van de Dom van Aken bij te kunnen wonen, stonden ze op uit hun Maastrichts graf. De Akense Klappergasse zou daar zijn naam aan te danken hebben, aan de rammelende geraamtes van Monulfus en Gondulphus.

Sinterklaas

Nicolaas, van wie zoveel valt te vertellen dat ik wil volstaan met een beperkte opsomming van zijn patroonschappen. Dat zijn, behalve van de gilden van Haps en Valkenswaard en Groeningen in combinatie met Antonius: advocaten, bakkers, bankiers, brouwers, geestelijken, gevangenen, jeneverstokers (ook de illegale), kooplieden, koorknapen, kuipers, leraren, kruideniers, matrozen, meisjes (zowel ongetrouwd als trouwlustig), molenaars, notarissen, onderwijzers, pelgrims, rechters, reizigers, schippers, scholieren, slaggers, vissers, vrachtwagenchauffeurs, winkeliers en zeelieden.

Zoals gezegd, slechts een greep...

Odulphus

Odulphus, een echte Brabantse heilige, die in Engeland ook nog wat teweeg heeft gebracht. Begin 800 moet Odulphus zijn geboren in Oir-

schot, woonde een tijd in Utrecht, maar was vooral actief als missionaris onder de Friezen. Noormannen stalen zijn relikven uit de Utrechtse Salvatorkerk. In 1034 werden de relikwieën op een markt in Londen verkocht aan de abdij van Evesham. Het was een goede koop want er gebeurden daar zoveel wonderen dat de Brabander uitgroeide tot een lokale heilige. Wie gaat ze daar ooit eens vertellen dat we in Best een Odulphusgilde hebben?

Petrus' Banden

Petrus' Banden is een merkwaardig patroonschap (voor het gilde van Schaft), omdat het een afgeleide is van Sint Pieter. Van hem kennen we, in dezelfde trant, Petrus' Stoel. Petrus' Banden is in Brabant een bekend begrip omdat nogal wat parochies dit fenomeen als patroon kennen. Het gaat terug op het verhaal dat Petrus geboeid in een kerker werd gegooid. 's Nachts kwam een engel die de ketenen verbrak. Een van deze boeien kun je nog zien, in de Romeinse basiliek San Pietro in Vincoli, Italiaans voor Sint-Petrus' Banden.

Sebastiaan

Sebastiaan bracht de oudere gildenbroeders van het Moergestelse Sebastiaan/Barbaragilde van hun stuk toen een paar jaar geleden de homobeweging deze heilige claimde als patroonheilige. Zijn voorstelling als een met pijlen doorboorde naakte jongeman met een smachtende blik in de ogen heeft de aandacht getrokken van homoseksuelen die hem zijn gaan zien als patroon. Uiteraard zonder medeweten van het Vaticaan.

Servaas

Servaas, is de bekendste bisschop van Maastricht. Helaas moeten we vaststellen dat alle verhalen over deze persoon op zijn zachtst gezegd op misverstanden berusten. Heiligen, tijden en plaatsen zijn door elkaar gehusseld sinds Servaas geleefd zou hebben in de vierde eeuw. Een mooie legende is dat Petrus hem de sleutel tot de hemelpoort gaf. Zó ontzettend heilig was Servatius, dat hij niet aan Petrus hoefde te vragen of hij wel binnen mocht.

Theobaldus

Theobaldus, het is een raadsel hoe deze in Nederland vrijwel onbekende heilige in 1441 een kapel kon hebben in Overloon. Er zijn meerdere Theobaldussen bekend. In Overloon gaat het vermoedelijk om Theobaldus van Provins, ten zuid-oosten van Parijs. In de negentiende eeuw werd hij in Overloon aangeroepen tegen kinkhoest, koorts en zweren, waarschijnlijk een poging van de pastoor om de parochiekas te spekken. De onbekende heilige leeft voort dankzij het Theobaldusgilde van Overloon.

Willibrordus

Willibrordus zou je de stamvader kunnen noemen van de christelijke cultuur van Nederland en van Brabant. Hij was immers de missionaris die het christendom naar Nederland bracht en die ook in Brabant als prediker het geloof heeft verkondigd. Plaatsen als Alphen, Diessen, Tilburg, Bakel, Eersel, Oss, Valkenswaard en Waalre worden met Willibrordus in verband gebracht. Meerdere plaatsen in Brabant kennen een put genoemd naar de bronnenheilige Willibrordus.

Dat waren ze, de Brabantse gildenheiligen. Zonder de gilden zouden ze veel minder bekend zijn geweest, waren we ze misschien al wel vergeten. Nu leven ze voort, ondermeer in een Tilburgse voordracht uit de tijd van het Rijke Roomsche Leven. Het is in het dialect, want daarin drukt zich de volksdevotie tot heiligen uit.

*In de Körvelse kerk, al in 't portaal,
Daor spreken de heiligen dôofstommentaol.*

*Sint Pieter, die heurt wè, en zeej zonder liegen:
'Ik geleuf, dè er iemand wè heej laote vliegen.'*

*'Ikke nie', zeej Dyonisius, 'Ik houw m'n fatsoen,
ik zal me wel wòchten om zô iets te doen.'*

*Anna wier kwaod, en zeej hêel brutaol:
'Ik heb niks gedaon en vèèn 't 'n schadaol.'*

*Sebastiaan stond achter, daor tegen de rêute
En hij zeej: 'Ik gao me nergens aon te bèute.'*

*Mattias die zeej: 'Ik heb niks gedaon.
Ze hebben geschoten, mènde ik te verstaon.'*

*Lucia wier woest dat ze haar ver-
weten
Producent te zijn van de heiligen-
scheten*

*Margaretha, haar ogen ten hemel
geslaogen:
'Och meense, dieje lucht is haost
nie te verdraoge.'*

*'t Is erg', zeej Leonardus, 'wilde
wel 's zwèège,
Um vur een windje zônne ruzie te
krèège.'*

*'Wie zegt oe', riep Joris, 'dè wij dè
hier deeje?
Misschien zèn ze bij de nonnekes
de höskes aon't veege.'*

*Sint Jozef zeej niks, stond zô stil as
een mèus
En dòcht bè z'n èège: 'Ik ben hier
toch tèus.'*

*Sint Pieter besloot: 'Laot ons
zwèège en hopen,
Dè't nòot mèr gebeurt, zet 't
raomke mèr open...'*

Bronvermelding

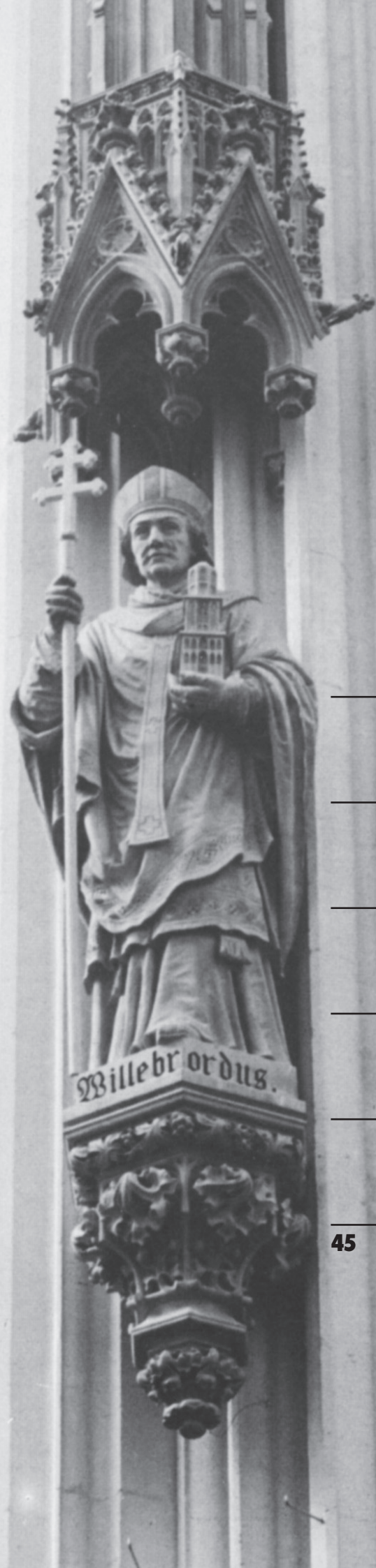
Leon van Liebergen en Wouter Prins (red.), Schuttersgilden en hun Beschermheiligen (Uden, 2000).

Kees van Kemenade en Paul Spapens, 365 Heiligendagen (Hapert, 1993).

P. Margry en C. Caspers, Bedevaartplaatsen in Nederland/2/Noord-Brabant (Amsterdam, 1998).

Vera Schaubert en Hanns Michael Schindler, Die Heiligen im Jahreslauf (Augsburg, 1990).

Stijn van der Linden, De Heiligen (Amsterdam, 1999). ■

VAANDEL VAN VERBONDENHEID

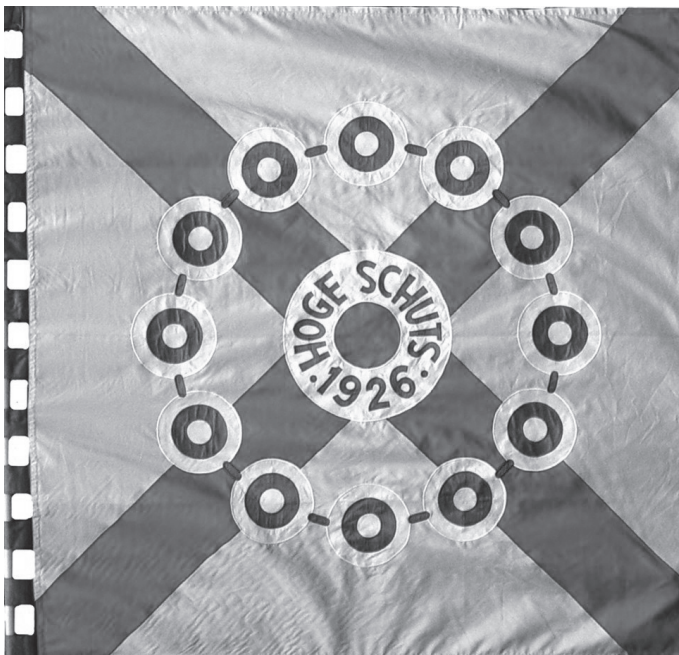
De Hoge Schuts, waarin twaalf gilden in de wijde omtrek van 's-Hertogenbosch zich verenigd hebben binnen de Kring Maasland, beschikt sinds kort over een eigen vaandel. Als bevestiging van hun onderlinge verbondenheid. Het is bedoeld om dat bij officiële gelegenheden, maar ook uitvaarten, tot uitdrukking te brengen.

door Frans X. van Miert

Het nieuwe vaandel werd jongstleden november in de Berlicumse Petruskerk, samen met delegaties van de twaalf gilden, ingezegend door gildeheer Ben Jansen van het Sint Jorisdigle aldaar.

Maar, wat is de Hoge Schuts precies? Een kleine kring, behorende tot Maasland, die al in 1926 in Berlicum werd opgericht en nu dus kan terugkijken op een 80-jarig bestaan. Het jubileumgetal van 75 werd op 5 mei 2001 gevierd met het behalen van het wereldrecord vendelen, een trotse happening waaraan bijna 300 vendeliers deelnamen. Twee voetbalvelden vol. Goed voor het Guinness Book of Records omdat het een eerdere vermelding van 144 vendeliers royaal overtrof.

Met name bij dit evenement ontstond het idee van een eigen Hoge Schuts vaandel. „Hoog tijd voor meer identiteit en als teken van onze verbondenheid”, vonden men. Gemakkelijker gezegd dan gedaan, dat wel.

de jubileum- en herinneringsspeeld welke aan de deelnemende vendeliers van het vendelrecord in 2001 was uitgereikt. Bij dit ontwerp van deken-schrijver Jan Schakenraad (Sint Willebrordus, Heeswijk) worden de gilden van de Hoge Schuts gesymboliseerd door twaalf ringen. Een idee dat commissielid Frans van Roessel (van Sint Sebastiaan, Oss) uitwerkte tot een vaandel waarop die twaalf ringen als het ware een gesloten keten vormen. Met een rood Bourgondisch of Andreaskruis als achtergrond.

Tot in detail doordacht

Jan Schakenraad: „Zo'n kruis geeft aan dat het om schuttersgilden gaat. Zo kun je de schijven ook duiden als schieten op doel of wip, onze belangrijkste activiteit. Bovendien zijn het zilverkleurige doek en het rood van het kruis tevens de heraldische kleuren van het historische Kwartier Maasland.” Je zou weliswaar kunnen denken dat het rood en zilver (of wit) ook een link legt naar de kleuren van Sint Joris. Verwijst dat misschien onbedoeld naar de Berlicumse oprichters van de kring, 80 jaar geleden?

De witte schijf met de groene tekst 'Hoge Schuts 1926' in het hart van het vaandel, spreekt voor zichzelf. Ook de ringen op de witte schijven zijn groen en verbonden door groene schakels. „Dat we voor groen kozen, ook voor de broek, heeft te maken met het landelijke karakter, de natuur, de weidsheid en de vruchtbaarheid van de streek”, licht Frans van Roessel nog toe. De keten van schakels - de gilden van de Hoge Schuts - onderstreept uiteraard de onlosmakelijke eenheid en verbondenheid.

Alle 'onderdelen' hebben dus een betekenis, maar het ontwerp kreeg bij de Hoge Schuts toch niet onverdeelde bijval. De stemming hierover leverde echter

negen vóór, maar ook drie tegenstemmers op.

Zodat uiteindelijk na drie jaar zuster Geertrui van de Trappistinnen Abdij O.L.Vrouw van Nazareth in het Belgisch Brecht aan de klus kon beginnen. Het resultaat beleefde zijn muzikaal omlijste première tijdens het Cecilia-feest van het veel geroemde Petruskoor in de Berlicumse parochiekerk. Hoofdvendelier Tiny Pijnenburg van Sint Joris stal de show, maar dat was hem wel toevertrouwd na het vendelen voor Koningin Beatrix op het Brabantse Provinciehuis, een maand eerder.

Gecomplieerde opgave

Dus kwam er een commissie van een zestal leden, die tot vorig jaar heeft gebroed op de vormgeving en de uitvoerbaarheid. Het bleek ondoenlijk om de patroonheiligen of gemeentewapens van alle twaalf gilden in beeld te brengen. Te gecompliceerd voor een evenwichtig vaandel en ook te kostbaar qua uitvoering. De oplossing van het probleem werd echter gevonden in

GILDE SINT- ANTONIUS ABT LIEMPDE 1986-2006

Het gilde van Sint-Antonius Abt bestaat dit jaar twintig jaar. Een reden om eens te kijken door het raam van het verleden naar de spiegel van het heden.

door Roger van Laere

Broederschappen

Eeuwen geleden werd de meierij mede getekend door ambachtsgilden, schuttersgilden en broederschappen. De ambachtsgilden hadden een maatschappelijk economisch doel, de schuttersgilden waren min of meer godsdienstig gekleurde semi-militaire organisaties, terwijl de kerkelijke broederschappen vooral een godsvruchtige betekenis hadden. In de loop van de 15e en 16e eeuw werden in meerdere dorpen in de meierij broederschappen opgericht. De mannen en vrouwen, die lid waren van zo'n broederschap wilden voor elkaar en anderen iets betekenen. Ze hielden zich hoofdzakelijk bezig met bidden en het uitvoeren van de werken van barmhartigheid, waaronder het verzorgen van zieken. Vaak hadden ze een bijzondere heilige als patroon, aan wie ze een altaar of kapel hadden toegewijd.

Toen bisschop Masius in 1603 Liempde tot een zelfstandige parochie verhief en de Sint Janskapel tot parochiekerk benoemde, was daar een altaar toegewijd aan Antonius Abt. Nu heerste er die tijd een gevreesde ziekte, de pest, die tot in de 17e eeuw voortduurde. Men beschouwde deze ziekte als een straf van God. Vandaar dat in tijden van pest overal boetprocessies gehouden werden. Lijders aan pest hadden verzorging nodig, ondanks het daaraan verbonden gevaar. Priesters en leken, lees broederschappen, hebben zich hiermee belast en velen van hen zijn daar zelf het slachtoffer van geworden. Zij begroeven de doden en zorgden voor de ontsmetting van de huizen, waarin een pestlijder was overleden. Omdat huisgenoten van de pestlijders wegens besmettingsgevaar niet mochten samenkomen in de parochiekerk, werden buiten het woongebied kapellen gebouwd, waarin zij konden bidden en getroost worden dan wel om bescherming vragen. De meeste kapellen hadden in dit geval Sint-Antonius Abt als patroon. Dat ook Liempde de pest niet onberoerd heeft gelaten, blijkt uit het bestaan van een Sint-Antonius broederschap (gilde) en een Sint-Antoniuskapel in de buurtschap Kasteren op de grens met Sint Oedenrode. Van deze kapel, ook wel het 'Heilig Huisken' genoemd, is bekend, dat vele bedevaartgangers er heen gingen om te bidden en vragen om gevrijwaard te blijven van de 'coortse', waarmee de pest bedoeld werd.

Van broederschappen naar schuttersgilden

Naast de broederschap van Sint-Antonius Abt kende Liempde in de 16e eeuw nog twee andere broederschappen namelijk die van Sint-Barbara en Sint-Catharina. Uit deze kerkelijke genootschappen zijn de drie schuttersgilden ontstaan die voornamelijk uit mannelijke leden bestonden. In de tweede helft van de 16e eeuw begint bij deze broederschappen het ontspannings-element een rol spelen. Men schaft wapens aan en gaat op de vogel schieten. Zo zijn gildebroeders op een gegeven moment de boog gaan hanteren, of gingen over op het geweer. De geestelijken mochten ten tijde van het katholieke hervormingsproces van de kerkleiding niet meer deelnemen aan gilde-activiteiten. Want

in hun ogen kon bij het doorvoeren van de Contra Reformatie, een actieve deelname aan het volksleven geen genade meer vinden. Men stoorde zich onder andere aan het in vol ornaat optreden van de gilden in de kerk en aan de eet- en drinkpartijen van de gildebroeders tijdens de jaarlijkse teerdagen en het koningschieten. Na de inname van Den Bosch in 1629, namen de protestanten het heft in handen. Er kwamen verordeningen die ongunstig uitvielen voor de gilden. Na de vrede van Munster in 1648, toen de Republiek der Verenigde Nederlanden haar officiële erkenning kreeg en Staats Brabant onder de heerschappij van het overwegend protestantse Noorden kwam, werd het nog erger. De uiterlijke verschijningsvorm van de schuttersgilden strookte niet met de hervormde opvattingen. De afbeeldingen van patroonheiligen op vaandels rook naar afgoderij en ook het Bourgondisch kruis kon niet door de gereformeerde beugel. Ook het met slaande trom en vliegend vaandel over straat trekken vond men provocerend en stoorde de zondagsrust. Dit alles werd nu verboden. Ondanks de verboden trotseerden veel gilden de moeilijke tijd en bleven al dan niet opvallend trouw aan hun beginselen. Met de komst van de Franse Revolutie op het eind van de 18e eeuw kregen de katholieken hun godsdienstvrijheid weer terug en konden de gilden weer openlijk naar buiten treden.

Drie schuttersgilden

Hoe het ook zij, in het begin van de 19e eeuw had Liempde drie schuttersgilden te weten het Catharinagilde, het Barbaragilde en het Antonius Abtgilde. Het schieten met de boog was een vorm van vermaak. De gildebroeders schoten om "den koningseer" op een houten vogel, ook wel papegaai genoemd. Voor het vogelschieten werd gebruik gemaakt van een schutsboom. Deze was het eigendom van de gemeente en stond bij het gemeentehuis. Naast het op eigen wijze gestalte geven aan het broederschapsideaal kwamen de gildebroeders samen bij bepaalde gebeurtenissen zoals onder andere bij een huwelijk dan wel een begrafenis van een gildebroeder- of zuster. Ook aan vieringen binnen de kerk zoals bij een processie en aan bijzondere evenementen in het dorp gaven de gilden kleur. In de tijd dat keizer Napoleon de lakens uitdeelde, werden de gilden ingezet om bijvoorbeeld de herdenking van de slag bij Austerlitz op te luisteren. Ook op de verjaardagen van de keizerlijke familie roerde men de trom. Bij het bezoek van Lodewijk Napoleon aan Liempde stond destijds het gilde van Sint-Antonius Abt de koning op te wachten.

Ondergang

De 23ste mei van 1864 was een rampdag. Op die dag brak er op het Kerkeind in Liempde brand uit. De pastorie, de schuurkerk en niet minder dan dertien huizen gingen in vlammen op. De zilveren schilden en attributen van de gilden, die in de kerktoren en op de pastorie bewaard werden, gingen verloren. De schade aan rouwmantels, die bij begrafenissen verhuurd werden, zilverwerk, trommen, vaandels en sluiers van het Sint Antonius Abtgilde alleen al, bedroeg fl. 290,-. Mogelijk door het verlies van deze bezittingen, maar ook door de nog steeds negatieve houding van de katholieke geestelijkheid tegenover de gilden, waardoor ze niet meer aan hun doel konden beantwoorden, verdwenen de gilden in de tweede helft van de 19e eeuw geruisloos van het Liempdse dorpspodium. Ook de opkomst van doel-schutterijen bij enkele plaatselijke herbergen was er debet aan.

Heroprichting

Na een stilte van ruim honderd jaar stelde Roger van

Laere in 1984 binnen de gelederen van de heemkunde Stichting Kèk Liemt de vraag: „Is heroprichting van een gilde in Liempde mogelijk?”. Een paar jaar eerder immers was er in de buurtschap Kasteren een Sint Teunis kapel heropgericht. Bovendien was er sprake van een herwaardering van de gilden in het algemeen. Het bleef niet bij een vraag. In oktober 1985 lag er in de brievenbus van de Liempdse mensen een brief van de Stichting Kèk Liemt, waarin zij uitgenodigd werden voor een gildeavond in de Koorenschuur, welke verzorgd zou worden door J. Tooriaans, secretaris van de Kring Maasland. Hij hield een lezing, toegelicht met dia's, over het functioneren van de Noord-Brabantse gilden. Deze bijeenkomst had effect! Het wakkerde de smeulende gildevonk aan bij Jos Beerens, Toon van de Biggelaar en Jan van de Sande. Dit drietal gaf te kennen het nog onbekende Liempdse gildenpad te willen gaan bewandelen. Op 12 december 1985 vond de eerste vergadering plaats onder leiding van de voorzitter van Kèk Liemt. Kernvragen die avond waren: wat is er nodig om tot de heroprichting van een gilde te komen en hoe benaderen we eventuele aspirant-leden. Tevens werd de wens geuit om deel te nemen aan de eerst komende viering van het Sint Teunisfeest in Kasteren en het gilde in wording te noemen naar Sint-Antonius Abt, de patroonheilige van het grootste gilde van weleer. De heiligen Catharina en Barbara zouden met een symbool op een toekomstig vaandel mede kleur kunnen geven. Men begon met bestuderen van gildeboeken en er vonden besprekingen plaats met deskundige gildebroeders, waaronder J. Tooriaans en met W. Cornelissen, die als streekarchivaris enkele Liempdse historische gildefeiten naar voren bracht. Baps Vleuten, werd bereid gevonden enkele groene sjerpen met een zilverkleurig Tau teken, afgezet met een zilveren bies te maken.

26 Januari 1986 was de dag waarop Kasteren zijn patroonheilige op een bijzondere wijze herdacht. Via de lokale televisie kon gewag gemaakt worden van een gilde in (her)oprichting met een negental potentiële gildebroeders, die in winterse kou getooid met een groene sjerp, begeleid door enkele Schijndelse gildebroeders in processie meeliepen naar de kapel van Sint Teunis. Nadat het concept van de statuten gereed lag, vond na een tweetal ledenvergaderingen op 21 juli 1986 in de herberg Het wapen van Liempde de officiële heroprichtingsvergadering plaats. Toen was de heroprichting van het gilde van Sint-Antonius Abt Liempde een feit. De voorlopige overheid werd gevormd door hoofdman Roger van Laere, deken-schrijver Jos Beerens, en dekenrentmeester Toon van de Biggelaar, terwijl negen gildebroeders mede gestalte gaven aan het pas ontwaakte Liempdse schuttersgilde.

De tijd schreed voort

Toen de statuten notarieel waren bekrachtigd en het ontwerp van een gildevaandel zich aandiende, vond op 12 september 1986 het eerste officiële optreden van het gilde plaats bij het feestelijk afscheid van P.A. Smits, als burgemeester van Liempde. Met een van het Esche gilde geleende gildetrom en een gasttamboer van fanfare Concordia uit Liempde en vendelend met twee door enkele gildezusters vervaardigde zwaaijendels trok men in optocht naar de sporthal, waar een door de gildebroeders gevormde erehaag voor de afscheid nemende burgemeester en zijn gevolg het sluitstuk vormde van dit eerst openbare optreden. De klanken van de trom klonken nog na toen tijdens het eerste patroonfeest in 1987 de keuze van de hoed en het uniform werd bepaald en er in de loop van het jaar zes nieuwe gildeleden zich aanmeldden, waarvan Hans Schreuder op 29 augustus met een schot van geluk de

Het gilde passeert het gemeentehuis van Boxtel

eerste koning van het gilde werd. Op de teeravond van 1988 waren de nieuwe gildetrommen gereed, de vendeliers en tamboers geüniformeerd en werd het houten Sint-Antoniusbeeld, gemaakt door Jo Quinten, onthuld. Weer een jaar later mocht vaandrig Gerard Berben het nieuwe vaandel, geschonken door Jan Bakx, als symbool van het gilde presenteren. Een kleurrijk vaandel, dat tijdens de mis op de patroonsdag door de gildeheer pastoor van Adrichem werd gewijd. In datzelfde jaar organiseerde het Sint-Antonius Abt-gilde een liefdadigheidsfeest. Voor het eerst werd Liempde geconfronteerd met het spel van het gildewezen. In januari 1991 mocht het gilde mevrouw A. van Boeckel-van Rump-t-van Heijst als beschermvrouwe verwelkomen. Bij het 10-jarig bestaan, werd onder supervisie van het Kwartier van Oirschot door het gilde een vrijgildefeest georganiseerd. Het gilde Sint Antonius Abt Liempde gaf in de afgelopen twintig jaar blijk van vitaliteit, gesteund door trouw aan kerk en overheid, broederschap en begrip voor traditie. ■

FEDERATIE-NIEUWS

Vademecum 2006

Het nieuwe vademecum 2006 is uit. Geef wijzigingen - via uw kringsecretaris - snel door aan het federatiesecretariaat. Zo blijven o.a. het adressenbestand en de website altijd up-to-date.

Landjuweel 2008

Het volgende landjuweel zal worden georganiseerd door de Oisterwijkse gilden op 7 september 2008.

Kring Land van Cuijk 75 jaar

Op 1 juni 2008 zal deze kring dit jubileum in Boxmeer vieren.

Uit de Algemene Vergadering van 11 april 2006

* In het Dagelijks bestuur werden herbenoemd Jan Schruurs en Odi Bouwman. In het Algemeen bestuur werd herbenoemd Frank van de Burgt. Tot voorzitter en secretaris van de federatieve commissie kruisboog op doel werden respectievelijk benoemd Frans Claassen en Harrie Basters.

* Het federatiebestuur heeft het initiatief genomen om te onderzoeken of het mogelijk is te komen tot een federatieve commissie jeugdbeleid.

* De Algemene Vergadering heeft nogmaals besloten dat tijdens wedstrijden in alle gevallen de federatieve reglementen dienen te worden gehandhaafd. Dit wordt mede ondersteund door de Kringbesturen. ■

Afscheidsrede van Juan Graaf t'Kint de Roodenbeke tijdens de plenaire vergadering van de EGS in Chojnice 21 april 2006

Majesteiten, beste gildezusters en gildebroeders. Beste vrienden, zo mag ik U vandaag denk ik wel noemen. Toen u mij in 1993 in Medebach tot President van de EGS koos, kon ik niet vermoeden welk een omvang deze functie zou gaan aannemen. Ik herinner mij die dag nog goed, toen ik u beloofde, dat ik als president niet alleen representatief bezig wilde zijn, maar dat ik ook voor de EGS wilde werken en mijn eigen ideeën zou inbrengen. Ik weet dat mijn uitspraak niet door iedereen goed werd opgenomen. De een wilde graag een president die de nadruk legde op representatie, die zich niet te veel bemoeit met de organisatorische problemen van het bestuur, de ander zag graag een president die daadkracht zou tonen. In het begin had ik het idee dat ik een soort spagaat moest uitvoeren.

Maar het liep anders. In het voorjaar van 1994 werd een nieuw bestuur gekozen, het reglement van de EGS werd aangepast en de EGS kreeg een volledig nieuw gezicht. Uit een vereniging die tot nu toe een schaduwbestaan voerde in het spel van de ledenorganisaties en zich meer in de achterkamer ophield dan in de openbaarheid, ontstond een vereniging die zich als een Europese organisatie ging gedragen en de taak op zich nam. Mijn beste vrienden ik denk dat het ons grotendeels is gelukt om uit die schaduw te treden.

De algemene ledenvergaderingen kregen echt gestalte en inhoud. Er werden vaste data afgesproken zodat iedereen wist wanneer de algemene ledenvergadering zou zijn en deze kon opnemen in het jaarprogramma. Bij de evaluatie van het feest in 1994 in Medebach, werd binnen het bestuur teruggeblikt en werden de contouren afgesproken die in de toekomst bij ieder Europees Schutterstreffen zouden terugkeren. Er werd een protocol afgesproken dat op diverse niveaus zou blijven gelden als wezenlijke punten voor het feest. Vaak zijn het die kleine dingen, die samen wezenlijk zijn voor het grote geheel. Zo was het ook hier, die vele kleine dingetjes moesten geregeld worden en vastgelegd worden in reglementen. Langzaam maar zeker ontstond zo voor de toekomst het raamwerk voor de Europese schuttersfeesten en andere samenkomsten. Voor iedereen werd duidelijk wat de bedoeling was. Zo werd het veertig-jarig jubileumfeest van de EGS in Haaksbergen duidelijk een feest met een echt EGS-stempel. De EGS en de Orde konden steeds blijven groeien.

Tegenwoordig zijn beide verenigingen echte Europese organisaties geworden, zoals ook de naam van beiden de term Europese herbergt. Ook de uitbreiding van de EGS naar het Oosten en Noorden van Europa kreeg gestalte. Zo hebben de schutters van Zweden, Polen en Croatië intussen de weg naar de EGS gevonden, terwijl verdere contacten nog lopende zijn en in de toekomst voor een verdere uitbreiding zullen zorgen.

Beste vrienden als ik dit nu allemaal opsom wil ik dat niet alleen terugvoeren naar mijn persoontje. Dat alles was alleen mogelijk door een goede, harmonieuze en vriendschappelijke samenwerking van alle geledingen van de EGS. Er waren natuurlijk altijd meningsverschillen binnen zo'n grote organisatie, maar deze werden op een faire en zakelijke manier besproken en opgelost. Er werd echter nooit op de man gespeeld. Nu

ik na dertien jaar deze functie te hebben uitgeoefend niet meer verkozen kan of wil worden tot president, doe ik dit met een lach en een traan.

Met een lach, omdat ik enerzijds een goed lopende organisatie achterlaat en anderszijds voor mij echt wat meer vrije tijd ontstaat. Met een traan, omdat ik u allen niet meer zo vaak zal zien en niet meer bij de EGS zal zijn. Het werk bij en voor de EGS heeft mij veel vreugde gebracht, omdat ik zag dat buiten het presidium en de algemene ledenvergaderingen nog vele mensen op weg waren naar een verenigd christelijk Europa. Vandaag kiest u met z'n allen een nieuwe president en kan ik terugtreden. Maar ik wil graag eindigen met enkele dankwoorden. Als eerste dank ik Onze Lieve Heer dat Hij mij de tijd gegeven heeft deze tijd met u allen door te mogen brengen. Die het mij mogelijk maakte deze vele mooie dingen te mogen beleven, vele interessante mensen te mogen ontmoeten. Ik denk daar speciaal aan de Europese Schutterstreffen in Duitsland, Polen, Nederland en Oostenrijk, de heerlijke bedevaart naar Rome in 2001 en de onvergetelijke ontmoeting aldaar met de toenmalige Paus Johannes Paulus II. Maar ook menselijke ontmoetingspunten in de organen van de EGS waren voor mij van onschatbare waarde. Zo zijn er vriendschappen ontstaan die hopelijk mogen blijven voortduren ook als ik niet meer president ben.

Mijn volgende dank gaat uit naar onze Beschermheer en Grootmeester, zijne Koninklijke en Keizerlijke Hoogheid Dr. Otto van Habsburg, dankzij hem hebben we de Ridderorde van de Heilige Sebastianus in Europa aan de EGS kunnen binden.

Verder geldt mijn dank de medebestuurders die inmiddels gestorven zijn: vice-president Carl Heinz Herden, Bob Degol en Frans Wolters. Zonder de samenwerking met deze en andere bestuurders hadden we niet het succes gehad met de EGS dat we nu kennen. Mijn dank geldt ook het huidige bestuur, de beide vice-presidenten, de algemene secretaris en de penningmeester. Mijn dank geldt ook u allen, dames en heren leden van de algemene vergadering van de EGS. Als we het dan ook eens een keer niet eens waren met elkaar, op zoek naar de juiste weg voor de EGS, dat kwam maar zelden voor, dan hebben we er ons toch altijd prettig bij gevoeld, we waren dan weer blij dat we bij elkaar waren en weer van gedachten konden wisselen. Het waren over het algemeen goede en harmonieuze bijeenkomsten die we met elkaar konden door brengen. Mijn dank daarvoor. Ik dank ook alle mensen en schutters die ik de voorbije jaren heb mogen ontmoeten. Die mijn presidentschap mogelijk hebben gemaakt en vol vertrouwen met ons de weg zijn gegaan.

Beste vrienden, naast mijn dank wil ik echter ook een verzoek kenbaar maken. We hebben enkele jaren geleden besloten om het Europese Schutterstreffen elk drie jaar te gaan houden en in de tussenliggende jaren iets anders te organiseren, dat was een goed besluit. Nu wil ik u allen verzoeken om dat besluit verder uit te dragen. We hebben in het jaar 2005 bij onze herfstvergadering in Linnich samen met de bevolking van Linnich en de familie van de grootmeester een relikwie van de Z. Karel van het Huis Oostenrijk, naar de oude kerk van Linnich gebracht. Misschien zou de EGS moeten besluiten om elke drie jaar een bedevaart naar Linnich-Körrenzig te houden naar de relikwiën van de Z. Karel. Het zou enerzijds een teken zijn van een goede christelijke bijdrage van de EGS en anderzijds een hommage aan de familie van het Huis Habsburg en de bevolking van Linnich. Als we dan in het jaar dat overblijft een bijeenkomst organiseren voor de jeugd dan hebben we een programma binnen de EGS dat er zijn

mag. Verder hoop ik dat u mijn opvolger zult steunen met het invullen en uitvoeren van zijn opgave. Het zou mij deugd doen als u hem zoals u dat ook bij mij gedaan hebt, uw vertrouwen zult schenken.

Beste vrienden, ik dank u nogmaals allen voor alles en voor uw aandacht. Wij zullen zeker nog voldoende tijd vinden persoonlijk met elkaar te praten, omdat mijn officieel afscheid pas in augustus 2006 zal plaatsvinden tijdens het Europees Schutterstreffen in Bernheze. Nogmaals mijn hartelijke dank aan u allen.

(Hierna werd een nieuwe president gekozen in de persoon van Charles Louis Prins de Merode. Hier komen we in het volgende nummer op terug)

De oud-voorzitter met zijn opvolger Charles Louis Prins de Merode.

Gildemonument in Joncourt

Sinds 1975 hebben plaatselijke en regionale heemkundigen zich ingezet om een oude traditie, het kruisboogschieten, nieuw leven in te blazen. Uit oude gegevens bleek dat het koningschieten met de kruisboog in het begin van de twintigste eeuw in Joncourt (in de buurt van Saint Quentin) nog beoefend werd. Om deze traditie te handhaven en verder uit te bouwen sloten de kruisboogschutters van Joncourt (les arbalétriers Joncourtois) zich aan bij "La Convention française des guildes historiques de tir" waarbij de meeste Noord-Franse gilden zijn aangesloten zoals onder andere Saint Amand les Eaux, Charleville-Mézières, Capelle la Grande, Boussepe, la société de Saint Sébastien. Om beurten organiseren deze gilden het koningschieten van de Franse Conventie. Die eer viel dit jaar te beurt aan Joncourt die deze gelegenheid aangreep om zich niet alleen in een nieuw uniform te steken, maar ook een monument te onthullen ter ere van het koningschieten met kruisboog. Zij hadden kans gezien om in het kader van de restauratie van hun kerk en kerkplein hun gemeentebestuur, de gemeente telt 300 inwoners, zo ver te krijgen dat in deze reconstructie ook het kruis-

boogmonument werd meegenomen. Het "gilde des arbalétriers Joncourtois" had voor dit gebeuren gilden uit Frankrijk, België en Duitsland uitgenodigd om hun feest het nodige cachet te geven. Voor Nederland was Wintelre aanwezig. Duitsland liet het afweten en België werd vertegenwoordigd door Dinant, Grez d'oiseaux en Brussel, terwijl namens de EGS graaf t'Kint de Roodebeke acte de présence gaf. Na een optocht door het dorp en een sfeervolle eucharistieviering was aan hem de eer om, samen met Député madame Pascale Gruny, het monument te onthullen.

Koninklijke onderscheiding voorzitter EST2006, Ben Cornelissen

Bestuursvoorzitter van Stichting Europees Schutters Treffen 2006, dhr. Ben Cornelissen uit Vorstenbosch, gaat voortaan door het leven als Lid in de Orde van Oranje Nassau. Hij is 36 jaar voorzitter van Gemeenschapshuis De Stuik en is de medeoprichter en voorzitter van Drumband De Notekraker. Drie jaar geleden nam hij de megaklus aan als voorzitter van EST2006, welke in augustus in Heeswijk (Bernheze) wordt gehouden. Een extra prestatie omdat hij als niet-gildelid de leiding heeft over een bestuur waarin vertegenwoordigers zitten van de vier Bernhezer gilden. Ben is ondertussen goed op de hoogte van het gildewezen en doet dit met veel plezier. Proficiat Ben en veel succes met het evenement! ■

IS JOUW
MEE-LEZER NOG
GEEN ABBONNEE?
**DE
GILDETROM**
**HET BLAD
VOOR JONG EN OUD!**

TENTOONSTELLING SCHUTTERS- GILDEN OP KASTEEL HEESWIJK TIJDENS HET EST2006

Tijdens het Europees Schutterstreffen in de gemeente Bernheze zal in het historische Kasteel Heeswijk een tentoonstelling over het schuttersgilde te bewonderen zijn. De tentoonstelling is samengesteld door een commissie onder leiding van Drs. Jette Janssen-Beij.

Lidmaatschap van een vereniging kost tijd en inspanning. Het levert het lid sociale contacten, prestige en achting op. Ook het materiële voordeel is voor mensen door de eeuwen steeds een belangrijk argument

geweest toe te treden tot sociale verbanden.

In tijden zonder verzekeringswezen, bankwezen en pensioenen waren mensen aangewezen op onderlinge hulp en bijstand, zowel in tastbare,

als niet-tastbare zin. Het geheel van hulpbronnen dat mensen ontlent aan het lidmaatschap van netwerken, wordt aangeduid als sociaal kapitaal.

De Franse socioloog Pierre Bourdieu zag drie vormen van kapitaal in de samenleving functioneren. De eerste vorm is het bekende economische kapitaal, daarnaast zag hij cultureel en sociaal kapitaal.

Denkbeelden, opleiding en culturele uitingen kunnen als voorbeelden van cultureel kapitaal worden gezien. Familie geeft een belangrijk stukje cultureel kapitaal mee, bijvoorbeeld moreel als eerlijkheid en deugdzaamheid, diploma's en sociale vaardigheden. Voor het sociale functioneren van individuen en groepen zijn vooral het cultureel en sociaal kapitaal van belang. Schuttersgilden fungeerden door de eeuwen heen als netwerken waarvan mensen lid werden omwille van de materiële en immateriële voordelen die aan het lidmaatschap waren verbonden.

In een recent onderzoek aan de Universiteit van Tilburg blijkt dat gildebroeders uit Noord-Brabant zowel in heden als verleden vier hoofdrede-

2006

**JAAR VAN
HISTORISCHE SCHUTTERS-GILDEN**

nen voor lidmaatschap van een schuttersgilde hadden. Deze redenen kunnen uitgesplitst worden in diverse sociale dimensies en raken de kern van waar het in het verenigingsleven om draait, namelijk sociabiliteit. Uiteindelijk fungeren de hoofdredenen als het sociaal kapitaal van de gildebroeder. Deze theorie over lidmaatschapsredenen en functie van de schuttersgilden is toepasbaar op vele schuttersgilden en schutterijen in Europa en zelfs op andere verenigingsvormen, zoals harmonieën, broederschappen en zangkoren. Dit rapport gaat uit van het onderzoek dat in Tilburg wordt verricht naar de Noord-Brabantse schuttersgilden. Voorbeelden die worden genoemd zijn Noord-Brabantse voorbeelden en de conclusies die worden getrokken zijn op de schuttersgilden van toepassing. Niettemin lijkt de theorie toepasbaar op schutterijen en broederschappen in andere delen van Europa, die wellicht niet altijd eeuwenoud zijn maar

wel vaak dezelfde functie vervulden. De tentoonstelling die men voor ogen heeft wordt daarmee een proeve van deze theorie.

Waarom deze tentoonstelling?

In Nederland en Duitsland stonden bij veel tentoonstellingen over het gildenwezen de attributen en het zilver van de gilden centraal. De zilveren koningsschilden en bokalen zijn een materiële uiting van zowel individuele identiteit als groepsidentiteit. Het zilver is als kunstvorm zeer waardevol, maar zeker zo interessant is het om uit te lichten waarom het werd geschonken en welke persoonlijke waarde eraan werd gehecht. De attributen, zoals vaandels en trommen, zijn niet alleen waardevol vanwege hun ouderdom, maar ook om hun ceremoniële functie. De symbolische waarde van de objecten en de vormen en geluiden die zij voortbrengen bevestigen de identiteit van de vereniging en zorgt voor groepsbinding.

Wat maakt een schuttersgilde of schutterij nu eigenlijk die speciale vereniging die wij nu kennen? Het antwoord moet gezocht worden in de sociale functie en het ledenbestand. De gilden en schutterijen zijn onlosmakelijk verbonden met de gemeenschap waarin ze functioneren. De leden maakten daar deel van uit en representeerden vaak deze gemeenschap.

In de beoogde tentoonstelling over het sociaal kapitaal van de schutsbroeder willen we niet zozeer de uiterlijke vorm van de gilden en schutterijen belichten, maar de sociale werking ervan. De uiterlijke vorm vloeit daar immers uit voort. We gaan daarom op zoek naar de gemene deler: sociabiliteit. En de uiting van deze sociabiliteit in de vormgeving en activiteiten van de gilden. De behoefte zich te verenigen in een sociaal verband is van alle tijden en iedere vereniging gaat anders om met het culturele erfgoed. De vraag die men daarom het beste

kan stellen, is een vraag die in het onderzoek van de Universiteit van Tilburg dan ook het vaakst naar voren komt: „Om welke redenen werden mensen lid van een sociaal verband?” een vraag die toepasbaar is op alle tijden en alle plaatsen. De beste manier om dat te onderzoeken is natuurlijk het bestuderen van één van de vroegste sociale verbanden: de gilden.

Waarom worden mensen lid van schuttersgilden? Veel mensen zullen zich dit, zeker in de huidige moderne tijd, afvragen. Voor leden van de schuttersgilden is deze vraag een onvoorstelbare, het gilde maakt immers een belangrijk deel uit van hun leven. Hoewel de gilden vaak zeer prominent opereren in het openbare leven is voor een groot deel van de gemeenschap het bestaan of de functie van de gilden niet bekend. Voor een ander deel dat wel van het bestaan ervan afweet is de kennis over de gilden vaak beperkt. Zij kennen het gilde van het optrekken, of als een groep die bij een belangrijke gebeurtenis in de gemeente tegenwoordig was. Niettemin blijkt de uiterlijke vorm de mensen het meest bij te staan. De kledij, vaandels en trom: dat is het gilde. Geüniformeerde marcherende mannen: dat is de schutterij. Maar waarom wordt iemand lid van een schuttersvereniging? Dat is wat deze tentoonstelling beoogt het publiek te laten ervaren. Laten ervaren wat het is en wat het betekent om lid te zijn van een vereniging die vaak al eeuwen bestaat. Deze tentoonstelling is niet alleen te bezoeken tijdens het Europees Schutterstreffen, maar zal daarna ook te zien zijn in Oirschot, Bergen op Zoom en Keulen.

Programma van de festiviteiten

Op vrijdagmiddag 25 augustus begint om vier uur de Pontificale Heilige Mis met tevens de investituur van de Ridderorde van de Heilige Sebastianus in Europa, in het natuurtheater “De Kersouwe”. Deze wordt voorgedaan door Mgr. Muskens, bisschop van Breda. Medecelibranten zullen zijn: vicaris-generaal W. van Meijgaarden van Bisdom Den Bosch, pastoor J. Jansen, abt P. Al van de Abdij van Berne en pater Megens uit Erkelenz. Tijdens deze dienst, opgeluisterd door het Sint-Barbara Gildekoor uit Dinther, worden een aantal Europese gildebroeders gedecoreerd. De mis is voor iedereen, dus ook voor niet-gildebroeders/zusters vrij toegankelijk.

Op vrijdagavond begint om zeven uur de Vlaggenparade met de opmars van de vier Bernhezer gilden. Tamboers en bazuinblazers spelen de A Festive Hymn. Graaf t' Kint de Roodebeek draagt dan het presidentschap over aan Charles-Louis, Prins van Merode. Hierna volgt een toespraak van de burgemeester van Bernheze, Jos Heijmans. Door de Oud Europese Koningen wordt dan de vlag van Europa gehesen, waarbij de Geniekapel de Europese Hymne speelt. Hierna wordt de EGS-vlag gehesen, gevolgd door een toespraak van de nieuwe EGS-president.

Standaardruiters brengen even later de Brabantse en Bernhezer vlag naar voren, gevolgd door de NBFS-vlag. Wanneer deze drie vlaggen worden gehesen wordt Brabant Wre Di gezongen.

Bij het hijsen van de vlaggen van de deelnemende landen, speelt de Geniekapel de volksliederen.

De tamboers, vendeliers en bazuin-

blazers zullen ook aan dit onderdeel hun steentje bijdragen. Dan brengen weer Standaardruiters de Nederlandse vlag naar voren, waarna het Wilhelmus wordt gespeeld. Hierna volgen toespraken van onder andere Otto van Habsburg, NBFS-voorzitter Jos Verbeeten, de voorzitter van de EST 2006 Ben Cornelissen en Charles-Louis Prins van Merode president van de EGS. Vervolgens vindt de herdenking plaats van de overleden Europese koning Roman Rybacki uit Rawicz. Een grote delegatie, waaronder de weduwe Rybacki, uit Polen zal hierbij aanwezig zijn.

De Kroningsmis vindt zaterdagmiddag om ongeveer half zes plaats. Direct volgend op het koningsschieten, vertrekken de Bernhezer gilden gezamenlijk in optocht met de nieuwe Europese Koning en Prins naar natuurtheater 'De Kersouwe'. Deze mis wordt voorgedaan door de Pauselijke Nuntius Mgr. Francois Bacque, Mgr. Hurkmans, bisschop van Den Bosch, vicaris-generaal van Meijgaarden en pastoor J. Jansen. Het thema van deze dienst is 'Eenheid en Naastenliefde'. Tijdens deze viering worden de Koning en de Prins geïnstalleerd volgens het protocol van de EGS. Het Sint-Barbara Gildekoor uit Dinther luistert het geheel op.

De versiergroepen van de parochies Dinther, Heeswijk, Nistelrode en Vorstenbosch zorgen voor een sfeervolle aankleding. Ook deze mis is voor belangstellenden vrij toegankelijk.

De optocht vertrekt op zondagmiddag om half een. Naar verwachting zullen ongeveer 300 gilden deelnemen. De organisatie hoopt het laat-

ste gilde om half zeven te mogen begroeten. De route is ongeveer 3,2 km lang en begint in de Veldstraat en gaat vervolgens via de Zijlstraat, Plein 1969, Hoofdstraat en Gouverneursweg naar het feestterrein. Voor de begeleiding zorgen Jong Nederland, Scouting en jeugdleden van Bernhezer voetbalclubs. De optocht wordt voorafgegaan door het Presidium, de nieuwe Koning en Prins in koetsen. Zij worden gevolgd door de Bernhezer gilden, in volgorde van heroprlichting: Dinther, Vorstenbosch, Heeswijk, Nistelrode. Dan volgen de Brabantse gilden. Wanneer het laatste gilde binnen is, begint de afsluitingsceremonie met een massale opmars. Adriaan v.d. Heijden legt de Eed van Trouw af. Het EGS-vaandel wordt hierbij over-

gedragen aan Kinrooy, die het volgende Schuttersstreffen in 2009 zal organiseren. Het geheel wordt afgesloten met een slangendefilé.

2006 Jaar van Historische Schuttersgilden

In de vorige uitgave stond het al, het logo van de Historische Schuttersgilden in de kleuren van de Nederlandse vlag met daarin de tekst: '2006 Jaar van Historische Schuttersgilden'.

Het is een website in wording die wordt ondersteund door de drie federaties in ons land en door de stichting EST 2006 te Bernheze.

De bedoeling hiervan is alle mensen, jong en oud, te interesseren en te informeren over de schuttersgilden. Vertellen wat het is dat deze verenigingen al eeuwen bestaan en waarbij zij hun indentiteit nooit verloren hebben. Laten zien dat het aansluiten bij een schuttersgilde een manier van leven is en als je er voor open staat, het innerlijke in je kan versterken en je leven zinvoller maakt.

Het wil via educatie, projecten en activiteiten onze levenswijze kenbaar en overdraagbaar maken.

De schuttersgilden in stand houden en in aanzien doen toenemen.

De geest en de tradities van het gildewezen in hun volle omvang te behouden, te ontwikkelen en tot bloei te brengen, zoals het de bedoeling was van de oprichters en stichters. Het wil de onderlinge band tussen de schuttersgilden en haar leden versterken.

Ook het houden van vergaderingen, bijeenkomsten, gildedagen, wedstrijden, tentoonstellingen en dergelijke hoort hierbij. Zo wil men samenwerken en contacten leggen met geestelijke en wereldlijke overheden. Alles wat maar iets met de schuttersgilden te maken heeft in studie nemen.

Het wereldwijd doen uitgeven en verspreiden van geschriften en informatie over de schuttersgilden via het internet. Het sluiten van wereldwijde vriendschappen, want het zijn uiteindelijk de vriendschappen die de wereld bijeen moeten houden. ■

Provincie Noord-Brabant

Europees Schutters Treffen

2006

Sint Barbara:	Dinther	Sint Antonius Abt:	Vorstenbosch
Sint Willebrordus:	Heeswijk	Sint Antonius Abt-Sint Catharina:	Nistelrode

Sint Sebastiaan Oirschot eert jubilarissen

Op 16 januari 2006 vierde het Sint Sebastiaangilde haar jaarlijkse teerdag. Het gilde had maar liefst vijf jubilarissen in haar midden. Vier waren er veertig jaar en één vijfentwintig jaar lid. Arie Adriaans heeft zich in die veertig jaar een actief gildebrouder getoond. Hij was in het begin secretaris van het gilde. Verder was Arie lid van vele commissies en is hij actief als schutter. Op dit moment is Arie lid van de overheid als koningsdeken. Wim van den Biggelaar was en is in vele commissies actief binnen gilde en kring. Verder heeft Wim vanaf 1973 tot heden diverse bestuursfuncties vervuld: koningsdeken, hij was waarnemend hoofdman na het plotseling overlijden van hoofdman Harrie van Zelst en tot slot hoofdmansdeken, een functie die hij nog steeds bekleedt. Ook als schutter is Wim succesvol geweest, hij schoot zich driemaal tot koning (1974, 1976, 1978). Hij was voorzitter van de Stichting Landjuweel 1980.

Gerard van Kollenburg heeft een reputatie als gildebestuurer en schutter. Bezig in vele commissies en als konings- en hoofdmansdeken. Als schutter was hij succesvol. Hij schoot zich koning in 1984. Cees van Rijen spant letterlijk de kroon als schutter bij het Sebastiaansgilde. Hij is na het behalen van drie koningstitels, sinds 1974 keizer van het gilde. Hij was jaren actief in vele commissies binnen het gilde en was lid van de Stichting Landjuweel 1980. De vier jubilarissen schonken het gilde een zitbank voor in de gildetuin met daarin twee gedenksteden. Toon van Overdijk, vijfentwintig jaar lid, is sinds 1991 hoofdman van het gilde. Hiervoor was hij ook al hoofdmansdeken. Als hoofdman weet hij het gilde met humor goed te besturen. Hij is de man van de creatieve ideeën: zo bedacht hij de door het gilde georganiseerde bloemenmarkt tijdens koninginnedag, wat nu een traditie is. Hij was ook de drijvende kracht achter het onlangs gerealiseerde Oirschotse gildemonument. Alle jubilarissen kregen een herinneringsspel van het gilde en een aantal een oorkonde van de Kring.

185 Jaar gildebrouder

Jubilarissen bij Gilde Sancta Barbara Oirschot

In de maandelijkse vergadering van het gilde op 14 februari 2006 hebben de gildebrouders Jan van Bommel en Theo van Nunen een kringonderscheiding ontvangen voor hun veertig-jarig lidmaatschap van het Gilde Sancta Barbara. Deze werd uitgereikt door de voorzitter van het Kwartier van Oirschot, Jan van Riel. Jan van Bommel is jarenlang een goede kruisboogschutter geweest. Hij stond altijd klaar voor het gilde.

Theo van Nunen is lang tamboer geweest en heeft veel prijzen gewonnen. Later vervulde hij de functie van hoofdmansdeken en heeft toen ook een hoofdmanspiek gemaakt. Binnen het gilde zijn nog diverse kruisbogen en een voorzittershamer te bewonderen die van houtsnijwerk zijn voorzien van de hand van Theo.

Jan van Bommel links en Theo van Nunen rechts

Viering patroonsdag gilde Sint Sebastiaan Hilvarenbeek

Op 24 januari 2006 vierde het Sint Sebastiaan Gilde, Hilvarenbeek haar patroonsdag. Ter gelegenheid hiervan kwam een afvaardiging van het kringbestuur van het Kwartier van Oirschot een onderscheiding uitreiken aan twee jubilarissen. Jan Timmermans kreeg echter een oorkonde voor het veertigjarig lidmaatschap omdat hij al eerder een kringonderscheiding had ontvangen, toen hij vijfentwintig jaar vaandrig was. Hoofdman

Rien van Heerenbeek

Rien van Heerenbeek kreeg een kringonderscheiding omdat hij meer dan vijfenwintig jaar een functie bij de overheid had vervuld. Het officiële gedeelte werd afgesloten met het zingen van het Brabantse lied 'Hertog Jan van Brabant'.

Jan Timmermans

Patroonsdag Sint Jorisgilde Heeze

Het Sint Jorisgilde Heeze vierde op 22 april 2006 haar patroonsdag. Alle gildebrouders verzamelden zich in het gildehuis De Gouden Leeuw waar, na het wel-

Jan Cuijten

komstwoord van voorzitter Jan van Lierop, gildebroeder Ad Eichhorn werd geïnstalleerd. Toen was het tijd voor de huldiging van Jan Cuijten, die zestig jaar actief gildebroeder is. Begonnen als vendelier en vervolgens alle bestuursfunctie te hebben vervuld is hij nu zeer actief bij het onderhoud van het gildeterrein en de vervaardiging van de patronen voor het gildewezer. Jan kreeg van zijn eigen Sint Jorisgilde een zilveren onderscheiding,

die gekoppeld is aan zijn zilverenschild die hij kreeg bij zijn vijftigjarige jubileum als kapitein.

Namens de Kring Kempenland werd door de kringsecretaris Felix Crooijmans en districtsraadsheer Jan de Greef de gouden Kringonderscheiding met gouden rozet opgespeld. 's-Middags werd de Sint Joriswisselbeker verschoten. Deze werd gewonnen door Arjan Gijsbers.

's Avonds werden de jubilerende begunstigers in het zonnetje gezet. Dat waren Frans van de Heuvel en Rob van Geertrui die beiden vijftig jaar begunstiger zijn en Jan van Stratum veertig jaar. Jammer genoeg was Jan van Stratum door privé omstandigheden verhinderd maar hij zal niet vergeten worden. Het gilde kan terug zien op een geslaagde patroonsdag.

Patroonsviering Sint Sebastiaangilde Borkel

Tijdens de patroonsviering op 4 maart 2006 vond een huldiging plaats van drie jubilarissen, die allen vijftig jaar lid waren van het gilde. Fons van Baalen, Noud Huibers en Jan Maas werden in het zonnetje gezet. Fons van Baalen was ruim vijftien jaar lid van de overheid, hij was secretaris en penningmeester. Jan Maas werd bedankt voor zijn verdiensten als gildegastheer. Het gilde was ruim zeven jaar thuis in café het Dorpzicht. Noud Huibers werd niet alleen bedankt voor de vijftig actieve jaren bij het gilde, maar ook voor de vele andere activiteiten in Borkel en Schaft. De jubilarissen kregen een presentje van loco-burgemeester Martien Wijnen namens de gemeente Valkenswaard. Hierna werd een traditie in ere hersteld. Gerrit Toonders, de huidige deken-koning, overhandigde aan hoofdman Bert Jansen weer een koningschild. Gerrit was van 1998-2000 en 2002-2004 koning.

Het moet weer een traditie worden dat iedere gilde-

broeder, die zichzelf koning schiet in de gelegenheid wordt gesteld een koningsschild aan te bieden. Aansluitend begon de jaarvergadering.

PEELLAND

Jaarvergadering Sint Leonardusgilde Beek en Donk

Op zaterdagmiddag 11 februari 2006 heeft het Sint Leonardusgilde haar jaarvergadering gehouden. Het was een vergadering met een uitgebreide agenda. Een onderdeel daarvan was de bestuursverkiezing. Jan Huijbers, die ruim dertig jaar de voorzittershamer hanteerde en tevens commandant was, stelde zich niet meer herkiesbaar. Daarom werd schriftelijk een nieuw bestuurslid gekozen. André van Nunen stelde zich voor een bestuursfunctie beschikbaar en werd met algemene stemming gekozen tot bestuurslid. Hij gaf er de voorkeur aan voorlopig voor een jaar geen speciale taak op zich te nemen. Daarom werd op voorstel van het huidige bestuur Antoon de Groot gevraagd voor minstens een jaar als voorzitter (hoofdman) op te treden. Hiertegen had hij geen bezwaar en alle gildebroeders konden zich met dit voorstel verenigen. Door overhandiging van het koffertje met het hoofdmansschild werd Antoon de Groot onze nieuwe voorzitter. Hij dankte Jan Huijbers voor zijn geweldige inzet in al die jaren dat hij voorzitter was en beloofde hem tijdens de teerdag op 6 november hierop uitgebreid terug te komen. Tijdens deze vergadering werd ook een nieuwe commandant benoemd. Op voordracht van het bestuur werd gildebroeder Frans Konings gevraagd deze taak op zich te nemen. Hij ging hiermee akkoord, zodat we vanaf nu onder commando staan van Frans Konings. Hij heeft ons al gewaarschuwd goed in de pas te lopen!

Jan Huijbers en Antoon de Groot wisseling van de wacht

Een nieuwe deken en een lid van verdienste

Optrek/teerdagen van een gilde hebben een vast programma. Hoogtepunten van weleer worden heel gewoon, maar worden nog steeds hoog gewaardeerd. Dat is ook in Gemert bij het Gilde van Sint Antonius en Sebastiaan zo. Kapiteinsontbijt, gildemis en ontvangst bij de burgemeester plus de daarbij behorende vendelgroeten vormen het glorieuze begin van de groene gildedag. De keuze van een nieuwe deken - zoals in het oudst bekende geschrift van 1699 is bepaald - heeft nog steeds een voorname plaats in. Het is nog steeds een grote eer voor de betrokkene en zijn familie, zoals dat al eeuwenlang het geval is geweest. Hij was immers de leerling van zijn voorganger en de kapitein, samen vormden zij het bestuur van het gilde. De openlijke verkiezing in een besloten vergadering

V.l.n.r.: Annemarie en Jan Maas, Noud Huibers, Fons en Jo van Baalen. Allemaal vijftig jaar lid van Sint Sebastiaan Borkel.

staat op één lijn met de hoogheid van het ambt.

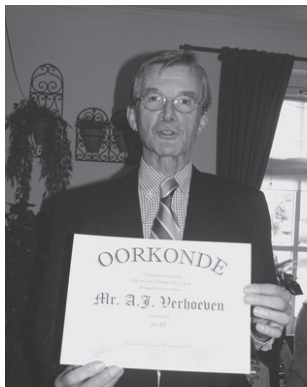
Gildebroeder Frans van Dijk was maar wat trots, dat zijn oudste zoon waardig gekeurd werd voor dit ambt. De twintig-jarige Harm van Dijk, was dat eveneens. Keurig in het zwarte kostuum van een gildebroeder werd hij 's middags voor het ouderlijk huis geïnstalleerd door de regerend en de afgaande deken en zoals de traditie wil, door twee buurmeisjes, die verantwoordelijk waren voor de hoed en de pijp.

De jubilarissen werden ook niet vergeten. Jan van Asseldonk zal zeker wel eens teruggedacht hebben aan zijn verkiezing vijftig jaar geleden, toen hij al die woorden hoorde. Ton Vissers, vijftientwintig jaar tamboer, en Michiel Penninx, vijftientwintig jaar lid, waren dan wel geen deken, maar hebben toch veel betekend voor het gilde. Een ander belangrijk feit deze dag was de benoeming van oud-voorzitter Jan Penninx tot het nieuw ingestelde eerbewijs van lid van verdienste. Dat was de beloning voor zijn 34 jaar voorzitterschap van het gilde.

Nieuwe deken Harm van Dijk

Gilde van Sint Antonius Abt Lierop

Allard Verhoeven toont trots zijn oorkonde behorende bij zijn erelidmaatschap.

Het patroonsfeest 2006 van Sint Antonius Abt werd voor een belangrijk deel beheerst door de het afscheid van beschermheer Allard Verhoeven. Deze functie geeft hij na 28 jaar over aan Hub Brants. Deze kon door ziekte helaas niet aanwezig zijn. Zijn officiële installatie zou nu plaatsvinden tijdens de voorjaarsvergadering. Hoofdman Henk Berkers had voor scheidende beschermheer een persoonlijk woordje en benoemde hem tot "erelid voor het leven". De zilveren jubilarissen

Ton van Brussel en Everaart van der Zanden werden ook gehuldigd. Hoofdman Henk Berkers had voor beiden een oorkonde en speldde hen de zilveren Sint Antonius Abt speld op. Piet Verberne werd door de overheid gekozen als gildelid van het jaar 2005. In 1962 werd hij op 30-jarige leeftijd lid. Hij nam de volgende dag deel aan het koningschieten en werd tot zijn en ieders verassing de nieuwe koning. Dit na slechts een dag gildebrouder te zijn. Dit is een record wat nog steeds staat in ons gilde. Toen hij als nieuwbakken koning gefeliciteerd werd wist Piet nog niet of hij lid was van de grúun ofwel van de róoi schut. Tegenwoordig is dat geen probleem meer. In zijn rijke gilde-verleden is Piet een periode overheidslid geweest en was van

toen af aan een grote voorstander voor een volwaardig lidmaatschap voor vrouwen.

Jan Verheijen Erelid tijdens Peellandse jaarvergadering

De algemene jaarvergadering van de Bond van Schuttersgilden kring Peelland welke te Lierop werd gehouden had een goed verloop. Allereerst werd het gilde Sint Agatha uit Boekel, als 22ste gilde in Peelland welkom geheten.

Het voornaamste punt van de agenda was het behoud van het Sint Jorisgilde Asten. Het gilde telt nog maar vijf geüniformeerde leden! Tijdens de klokkendag te Asten, 14 mei, wil men daar meer aandacht aan schenken.

Verder waren er perikelen rond het gebruik van pauken trommen in de optocht tijdens gildedagen. Dit is al jaren een heet hangijzer bij enkele gilden. Er is een oplossing gevonden.

Het jaarverslag welke in boekvorm aan de gilden werd overhandigd was ook dit jaar weer goed verzorgd.

Het 75-jarig bestaan van de Bond van Schuttergilden in het jaar 2010 kwam ook ter sprake, hiervoor werd een commissie samengesteld.

De kringgildeprocessie te Ommel is voor de komende jaren ook weer veiliggesteld, de kring neemt de organisatie voorlopig over. Bij de bestuursverkiezing waren aftredend en herkiesbaar Huub Manders uit Deurne en Herman Bouwmans uit Bakel, beiden werden herkozen. Jan Verheijen, van het gilde Sint Lambertus Someren-Eind was niet herkiesbaar, in zijn plaats werd Frans Kampers gekozen. Kringvoorzitter Loek Swinkels memoreerde de verdiensten van Jan Verheijen voor zijn jarenlange inzet binnen de kring. Jan had achtentwintig jaar zitting in het kringbestuur waarvan achttien als secretaris, zevenentwintig jaar kringcommandant en tien jaar kringcorrespondent van het tijdschrift De Gildetrom. Ook vanuit kring Peelland had Jan zeventien jaar zitting in het federatiebestuur. Voor al deze verdiensten werd Verheijen benoemd tot Erelid van de gilden Kring Peelland.

De onderscheiden Jan Verheijen

MAASLAND

Gilde Sint Ambrosius, Baardwijk huldigt jubilarissen

Op de jaarlijkse teerdag van het gilde Sint Ambrosius Baardwijk, 10 januari 2006 zijn de gebroeders Theo, Bertus, Cor en Mari van Daelen gehuldigd vanwege hun vijftig- en driemaal veertig-jarig lidmaatschap. Theo was vijftig jaar lid. Daarnaast was beschermheer Cees van den Burg 25-jaar lid. Hoofdman Henk Pul lens had voor ieder een persoonlijk woordje en speldde hen een gedenkschild op.

Daarna reikte de heer Jack Goudsmits, hoofdman van Kring Maasland, de jubilerende gebroeders Van Daelen de zilveren kringonderscheiding uit.

Deze onderscheiding werd ook uitgereikt aan Piet van Engelen, vanwege het feit dat hij al meer dan 40 jaar lid is van het gilde Sint Ambrosius.

Bertus van Daelen schonk het gilde namens de gebroe-

Jubilarissen bij het gilde Sint Ambrosius, Baardwijk

ders Van Daelen een door hem gemaakte vaandelstok. Op de bovenzijde van de stok is een bronzen beeltenis van Sint Ambrosius geplaatst. In de schacht van de koperen, met lood gevulde, bol zijn de namen van de gebroeders Van Daelen gegraveerd. Tijdens het diner dat door het gilde werd aangeboden, werd afscheid genomen van gildeheer pastoor M.A. van Zutphen. Hij is per 1 oktober 2005 benoemd tot pastoor van de Sint Jansparochie in Goirle.

Hij kreeg uit handen van hoofdman Henk Pullens een geschenk onder couvert vanwege zijn inzet als gildeheer gedurende de periode 1991 tot en met 2005.

Maker decor Youp van 't Hek schenkt beeld aan Gilde Nuland

Het door Herman van Elteren geschonken Antoniusbeeld

Op 28 december 2005 ontving het gilde Sint Antonius Abt uit Nuland een beeld uit handen van Herman van Elteren en Nard Jansen. Beide heren waren afkomstig uit het stadje Monnickendam waar het gilde op 17 juli 2005 haar opwachting maakte tijdens de Middeleeuwse Feesten aldaar.

Herman van Elteren en Nard Jansen waren uitgenodigd een DVD-presentatie te geven van dit indrukwekkende gebeuren. Jansen, van oorsprong afkomstig uit het Brabantse Veghel, verzocht dit alles met het nodige commentaar. Deze boete-omme-

gang en de bijbehorende 'pestuitvaart' was het hoogtepunt van de feestelijkheden rondom '650 jaar stadsrechten' van Monnickendam. *(Een reportage hiervan konden jullie lezen in 2006-af. 1)* Duidelijk was te zien hoeveel werk er gestoken was in voorbereiding en de uitvoering ervan. Zeker zoveel werk was gestoken in het vervaardigen van het beeld van Sint Antonius Abt wat tijdens deze boete-omme- gang werd megedragen. Alhoewel er meerdere kapers op de kust waren, kreeg het Nulandse gilde dit beeld overhandigd door de maker ervan, Herman van Elteren. Het bijzondere van dit beeld is dat het geheel uit piepschuim is vervaardigd! Een bijzonder beeld door een bijzondere kunstenaar dus. Bovendien is hij acteur en ontwerper van decors en kleding voor opera en theater. Zo ontwierp hij het decor van Youp van 't Hek. Ook was hij betrokken bij de organisatie en zorgde onder andere voor de ontwerpen van de middeleeuwse kleding, waarin de Monnickendammers liepen. Nadat van Elteren het een

en ander had uitgelegd, overhandigde hij het beeld aan hoofdman Theo Hanegraaf en ere-deken burgemeester Peter Boelens, die het beeld dankbaar in ontvangst namen. Zij beloofden dat het een mooie plaats zou krijgen in het clubhuis van het gilde. Een fotocollage is te zien via www.gilde-st-antoonius-abt.nl.

Nulands gilde viert Teerdag 2006

De vijf jubilarissen v.l.n.r. Toon Voets, Jan Maas, Michel de Wit, Henk Hanegraaf en Peter Tielemans met zittend op de voorgrond koning Willy van der Linden en hoofdman Theo Hanegraaf.

Op 21 januari 2006 vierde het Nulandse gilde haar jaarlijkse teerdag. Aan het einde van de gildemis werd gildebroeder Twan Leenders door vaandrig Jan Heijmans ingevendeld, zodat zijn lidmaatschap definitief een feit is. Na de koffietafel begon het officiële gedeelte. Hoofdman Theo Hanegraaf zette de activiteiten van het afgelopen jaar nog eens op een rijtje. Er werden weer jubilarissen in het zonnetje gezet, te weten: Henk Hanegraaf, Peter Tielemans, Michel de Wit, Jan Maas en Toon Voets. Zij kregen een zilveren Antoniuuspeld voor hun 25-jarig lidmaatschap.

Toen kwamen drie afgevaardigden van het kringbestuur aan het woord voor de uitreiking van een kringonderscheiding aan Wout de Haas. De Vice-hoofdman van het kringbestuur, Henk van Helvoirt, verzocht Wout de Haas naar voren te komen.

In zijn ruim eenendertig-jarig lidmaatschap was Wout zesentwintig jaar lid van de overheid, waarvan de laatste vier jaar als oud-deken. Verder was hij van 1985-1987 koning, van 1987-1992 deken-schrijver en bekleedde hij functies binnen diverse commissies. Hiervoor kreeg Wout uit handen van de vice-hoofdman een speciale kringonderscheiding in zilver verguld. Ook werd bekend gemaakt dat Jan Maas 'Gilde-

V.l.n.r. koning Willy van der Linden, Francien van Herpen, Wout de Haas en hoofdman Theo Hanegraaf

broeder van het Jaar' was geworden. Hij kreeg het daarbij behorende schild omgehangen. Hoofdman Theo Hanegraaf onderstreepte nog eens de keuze van Door van der Dussen-Heijmans als 'Nulander van het Jaar'. Deken-schrijver Gerry van der Schoot bood vervolgens ere-deken burgemeester Peter Boelens en gildeheer pastoor Gerard Verbakel het allereerste exemplaar van het Jaarboek 2005 aan. Aansluitend was er voor iedereen de gelegenheid om alle jubilarissen en gehuldigen te feliciteren.

Teun van Breugel eerste prins

Voor het eerst in de geschiedenis van het gilde Sint Anthonius en Sint Barbara, Sint Michielsgestel werd op kermismaandag 25 september 2005 een prins geschoten. Een vijftal jonge gildebroeders gingen de strijd met elkaar aan. Na 153 schoten wist Teun van Breugel (16), de vogel naar beneden te halen. Sinds enige tijd zijn er weer een aantal jeugdige leden bij het gilde betrokken die zich bekwamen in vendelen, bazuinblazen en gewerschieten. Op initiatief van de schietcommissie is het idee van prins schieten naar voren gebracht en er werd besloten dit jaarlijks te doen op kermismaandag. Een schild hiervoor is ontworpen, dat door hoofdman Frans Schellekens op 25 september voor het eerst werd uitgereikt. Het toeval wil, dat vaderlief momenteel koning van dit gilde is.

De jeugdprins van Sint Anthonius en Sint Barbara

Vier jubilarissen

Op de teerdag van 3 december 2005 huldigde het gilde Sint Anthonius en Sint Barbara vier gildebroeders, namelijk: Frans Schellekens vijftig jaar lid, Peter van Berkel en Jan van Zon beiden veertig jaar lid en Frans van de Boogaard vijfentwintig jaar lid. Frans Schellekens begon als vendelier. Vermoedelijk werd Frans in 1968 deken-schrijver, omdat onder de notulen van de vergadering van 10 april 1968 zijn naam genoteerd staat. Sinds 1985 was hij, naast deken-schrijver waarnemend hoofdman en is in 1986 tot hoofdman gekozen, een functie die hij nog bekleedt. Frans heeft zich eenmaal tot koning weten te schieten. Hij kreeg van het gilde een zilveren herinneringsschild.

Jan van Zon begon ook als vendelier maar is zich later meer gaan toelagen op het schieten met geweer en in 1989 werd hij bazuinblazer. Hij kreeg de zilveren kringonderscheiding uitgereikt van Kring Maasland.

Peter van Berkel is in 1965 lid geworden als oudste zoon van hoofdman Bert van Berkel. Hij begon als vendelier en heeft dit lang volgehouden. Nu hij niet meer vendelt heeft hij nog een belangrijke taak, die van deken-rentmeester en dat vanaf 1986! Peter kreeg ook de zilveren kringonderscheiding uitgereikt van Kring Maasland. Frans van den Boogaard is sinds 1990 lid. Hij was sinds 1980 al lid van het Schijndelse gilde Sint Catha-

rina en Barbara. Toen hij in 1987 naar Sint-Michielsgestel verhuisde moest hij zijn lidmaatschap in Schijndel opzeggen. Hij werd toen benoemd tot ere-hoofdman. Bij ons heeft Frans zich vooral ingezet om het kruisboogschieten van de grond te krijgen. Hij is nog steeds zeer actief. Aan hem werd door het gilde een zilveren jubileumschild aangeboden.

De jubilarissen

Hoofdman ontvangt koninklijke onderscheiding

Frans Schellekens werd 31 maart 2006 aangenaam verast toen tijdens de jaarvergadering van het gilde zijn vrouw Annie met de kinderen binnenkwamen. Nadat deken-schrijver Adriaan van Breugel zijn 50-jarige geschiedenis bij het gilde had geschetst werd Frans benoemd tot ere-hoofdman van het gilde en werd hem een bijbehorende zilveren draagschild omgehangen.

Koninklijke onderscheiding voor Frans Schellekens

Frans kreeg deze benoeming vanwege zijn langdurige inzet en betrokkenheid bij het gilde en met name voor zijn grote verdiensten binnen de gilde-overheid. Des de groter werd de verrassing toen hierna ook burgemeester Pommer met echtgenote en een aantal leden van de Koninklijke handboogschutterij "De Unie 1840" binnenkwamen. Uit handen van burgemeester Pommer ontving hij een koninklijke onderscheiding voor zijn (bestuurlijke) activiteiten (sinds 1968) bij de handboogschutterij en het gilde Sint Anthonius en Sint Barbara.

Huldiging jubilarissen bij het gilde Sint Antonius en Sint Sebastiaan Haaren

Het gilde Sint Antonius en Sint Sebastiaan uit Haaren heeft op 26 maart 2006 twee jubilarissen gehuldigd, te weten Noud van den Braak en Cees van de Wiel. Zij zijn beide vijftig jaar lid van het gilde. Noud is in 1956 lid geworden en eenmaal gildebroeder altijd gildebroeder. Hij komt regelmatig naar de activiteiten van het gilde, maar een schutter is hij niet. Als caféhouder van café Den Bartel had hij daar weinig tijd voor. Voor zijn vijftig-jarig lidmaatschap werd hem door onze hoofdman een zilveren speld uitgereikt.

Ook Cees van de Wiel is in 1956 lid geworden en begon als materialenman bij het gilde.

Hij maakte veel vogels om op te schieten en ook zorgde hij er voor dat de schuttsbomen in orde waren om op de wip te schieten. Hij was ook vendelier. In 1965 werd Cees koning en herhaalde dat in 1974. In 1983 werd

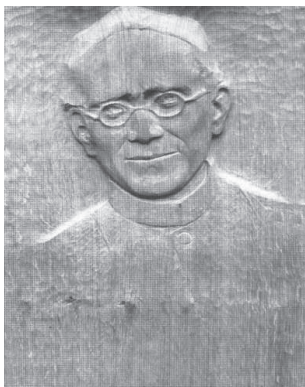
Cees voor de derde keer koning en dus voor zijn leven keizer.

Jubilarissen Haaren; links Noud van den Braak en rechts keizer Cees van de Wiel.

Cees is vanaf 1965 adviseur voor het bestuur en dat is hij nog steeds. Voor zijn grote inzet heeft Cees diezelfde middag door het bestuur van kring Maasland een kringonderscheiding in goud opgespeld gekregen .

Bijzondere viering bij gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Udenhout

Frater Andreas de Boer

Zondag 15 januari 2006 is het gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Udenhout aanwezig geweest bij een bijzondere eucharistieviering in de Sint Lambertuskerk, voorgegaan door gildeheer pastoor Looyaard. In deze dienst werd frater Andreas herdacht. Deze Udenhoutse frater Andreas de Boer (1841-1917), is vijftig jaar onderwijzer geweest op de Ruwenberg in Sint-Michielsgestel, een pensioonaat voor jongens én hij stond aan het hoofd van

de priesteropleiding.

Zoals zijn religie voorschreef leefde frater Andreas in de geest van zijn gelofte van armoede, soberheid en eenvoud. Na zijn dood ontstond op onverklaarbare wijze een verering voor hem. Van frater Andreas zijn meer dan zesduizend gebedsverhoringen bekend na het bidden van een novene.

Het graf van frater Andreas bevindt zich sinds 2002 in Tilburg waar nu nog jaarlijks een bedevaart gehouden wordt. In 1947 werd ook een proces tot zaligverklaring in werking gezet dat in 1994 werd afgesloten. Het is nu wachten op een wonder dat hem toegeschreven kan worden en hem heilig doet verklaren. Van deze frater is op 15 januari 2006 in de Udenhoutse kerk een relikwie geplaatst en is er een plaquette onthuld. Wij als gilde mochten aanwezig zijn bij deze bijzondere bijeenkomst.

Toon van Dijk onderscheiden bij veertig-jarig jubileum

Tijdens de jaarlijkse contactdag van het gilde Sint Barbara uit Dinther werd het programma onderbroken voor een ingelast programma-onderdeel. Afgevaardigden van de overheid van Kring Maasland waren naar deze avond gekomen om een officiële handeling te verrichten. Deze handeling hield in het decoreren van Toon van Dijk omdat hij veertig jaar lid van het Gilde Sint Barbara is. Zoals de hoofdmans van Kring Maas-

land, dhr. J. Goudsmit memoreerde, roerde Toon een periode de trom bij het gilde. Dit tijdperk werd afgesloten omdat hij moest dienen in de krijgsmacht. Maar na het uitdienen van zijn plicht werd hij weer opnieuw lid van het gilde. De trom heeft hij niet meer geslagen, maar hij hield zich meer bezig met de historie en het culturele aspect van het gilde. Zo bewaart Toon zeer veel waardevolle spullen van het gilde thuis. Verder is Toon de man die jarenlang zorgde dat de parochie wist dat er feest was bij het gilde.

Toon hing dan de vlaggen uit de toren van de Dintherse kerk. Ook moet genoemd worden dat Toon ook nog steeds zorgt voor de houten plaquette, waarin de namen van de koningen worden gegraveerd. Al deze zaken vond de Kring Maasland voldoende om Toon van Dijk te onderscheiden met het eremetaal in zilver.

Tamboers en bazuinblazers van Sint Barbara, Dinther winnen de Janus-Evers-prijs.

Ieder jaar wordt tijdens de contactdag gestreden om de Janus-Evers-prijs. Dit is een prijs die wordt toegekend aan één van de optredens van die avond. Gekeken wordt naar creativiteit, humor, originaliteit, maar ook naar de link met de taken van het gilde. Voor aanvang van de optredens werd aandacht geschonken aan een door Piet van Zutphen aangeboden geschenk, een gegraveerd aluminium zwaard, dat het gilde Sint Barbara voortaan in de optochten zal meedragen. De hoofdmans dankte Piet en zag het als een waardevolle vervanging van het aloude houten zwaard.

Het eerste optreden werd gebracht door de groep tamboers en bazuinblazers die samen drie muziekstukken speelden, waarbij de stokken van de tamboers een minstens even belangrijke rol speelden als de trom zelf.

Eugène van Bouwdijk-Bastiaanse memoreerde vervolgens de goede oude tijd. Hij liet vol overgave horen welk lied er gezongen kon worden als men een pilsje mocht drinken. De culturele commissie, deed met enkele liederen en teksten een voorstel, hoe de steeg naar het gildeluis in de toekomst genoemd zou kunnen worden. Daarna las Han Dangé de column voor de volgende HaDeejer voor. Deze ging hoofdzakelijk over de aanwezigheid van Heeswijk versus Dinther in de kop van de optocht van EST 2006. Als laatste bracht Hans de Visser de activiteiten van het gilde van het afgelopen jaar naar voren. Tot slot moest de jury de uitslag bekend maken en zo ging de prijs verdiend naar de groep tamboers en bazuinblazers.

Toon Groot van de Sint Catharinaschuts Vlijmen wint Jan- Mesprijs

Toen ik tijdens de vergadering van de Kring Maasland op 11 november 2005 de eer had om de Jan-Mesprijs in ontvangst te nemen, was ik met stomheid geslagen.

Uitreiking Jan-Mesprijs aan Toon Groot

Op dat moment had ik er maar weinig woorden voor. Destijds vond ik het een mooi gebaar om de hoofdman van de O.L.V. Schuts te eren.

Een gilde waar ik overigens zelf geen lid van ben maar wel een goede band mee heb. In het jaar 2000 heb ik meegeholpen aan een fototentoonstelling en het boek 'Onze Lieve Vrouwe Schuts van Elshout trots van Noord-Brabant'. Blij ben ik overigens wel met deze prijs en wil dan ook graag de commissie bedanken voor mijn uitverkiezing. Ook wil ik de archivaris Jan Geelen van de O.L.V. Schuts bedanken voor zijn medewerking. Ook door de fraaie foto's van de zilveren schakels kreeg het verhaal meer inhoud. Dus ook een bedankje voor Rini Wouters, huisfotograaf van de heemkunde "Onsenoort", lijkt mij wel op zijn plaats.

Winterse activiteiten bij het gilde

Ook in de wintermaanden is het Sint Hubertusgilde in Berkel-Enschot actief bezig. Zo worden er plannen gesmeed voor het komende seizoen, materialen hersteld en besteld. In deze tijd wordt ook de jaarvergadering gehouden. De deken-schrijver presenteert zijn jaarverslag en de deken-schatbewaarder blijkt niet ontevreden over het geld in de kas. Hij wordt dan ook meteen herkozen voor een volgende periode. De schietcommissie legt een nieuw schietrooster voor het komend seizoen op tafel dat na een humoristische toelichting wordt aangenomen. De activiteitencommissie is klaar met de organisatie van de komende teerdag. Verder komt aan de orde de kringdag van Kring Maasland en het Europese Koningschieten eind augustus te Bernheze. Vervolgens worden vier nieuwe hellebaarden gepresenteerd, geschonken door leden van het gilde Rob Elings en de heer W. van Stiphout, vervaardigd door de heer G. Weijtmans uit Enschoot. Al deze zwaar zilveren pieken zijn bewerkt met verschillende motieven van de schutspatronen Sint Joris en Sint Sebastiaan, tot en met de toren van Enschoot en het Brabantse kruis. Het aantal van zes is nu compleet en zullen in de toekomst bij het uittrekken van het gilde te bewonderen zijn. Voor dat het echter zover is worden zij eerst op de teerdag in januari de kerk van Enschoot binnengebracht en gezegend door ere-deken Pieter Scheepers. Op die dag wordt de voormalige pastor van de parochie benoemd tot gildeheer en wordt hem de bijbehorende sjerp omgehangen door de koning. Onder de koffietafel worden de prijzen van het afgelopen seizoen uitgereikt door onze beschermheer Prof. Alting von Geusau.

De piekaniërs aangetreden met hun nieuwe hellebaarden

Presentatie overheidsherkenningstekens en papagaai

Op 7 januari 2006 vierde het gilde Sint Hubertus de jaarlijkse statiedag. Vroeger droeg iedereen in het gilde

een sjerp en aan de kleur kon je zien welke functie iemand had in de overheid. Met de kostuums van tegenwoordig kan een sjerp niet meer gedragen worden. Om toch herkenbaar te blijven heeft onze schatbewaarder, Hans Maas een herkenningsteken ontworpen, zijnde een medaillon met daarop het "Hubertushert" met daarboven een kroon [koningsgilde] en onder de hubertushoorn met daarin gegraveerd de functie bij de overheid. Het oudste lid Piet Leermakers had de eer dit herkenningsteken bij de hoofdman op te spelden, die vervolgens bij de andere leden van de overheid de herkenningstekens aanbracht. Ook was het al lang de wens een papagaai of koningsvogel te laten maken. Omdat de gelegenheid zich nu voordeed, gaf de overheid aan Jean-Jacques Smeijers de opdracht een ontwerp te maken. Het resultaat: Een prachtige koningsvogel. De vogel is geciseleerd en voorzien van een 14-karaats gouden kraag. Het draagt een kroon die gevormd wordt door het "hubertuskruis". Op de achterzijde zijn de vier keurstempels ingeslagen en de tekst "gilde st hubertus berkel 7 januari 2006". Tevens is er de tekst "Koninklijk ereteken uit 1874" ingegraveerd. Dit ereteken hebben we, bij de vervaardiging van de vogel, onder aan de vogel laten bevestigen omdat het een bijzonder ereteken is. Dit ereteken is namelijk gewonnen door Piet Brenders op de dag dat koning Willem III zijn 25-jarig kroningsfeest vierde in 1874. Het gekroonde kruisje draagt op de voorzijde de gekroonde Nederlandse Leeuw, die hier niet alleen de gebruikelijke pijlenbundel met de zeven pijlen van de zeven provinciën in zijn poot heeft maar ook een boog, hetgeen zeer ongebruikelijk is. Het enige zilvermerk dat op het kruisje staat is een zwaardje dat dateert uit de jaren 1830-1906. Het geheel hangt aan een handgesmede ketting. Al met al een prachtig stuk!

Nieuwe Koningsvogel en de herkenningstekens

Boek van Rob Weijtmans over het Sint Joris Udenhout

Twaalf jaar heeft Rob Weijtmans gewerkt aan een boek over de geschiedenis van het gilde Sint Joris, Udenhout. De oprichtings-datum ligt begin 1500 en het oudste gevonden document is van 16 december 1594. In de afgelopen eeuwen is er een mooi stukje geschiedenis opgebouwd. Dat is nu op papier gezet. Alle bekende koningen en bestuursleden zijn beschreven, ook de gildeattributen en de bijzondere gildegebruiken. De gildehuizen zijn ook beschreven en zo nog vele andere zaken. Er wordt een overzicht gegeven van alle bekende leden van Sint Joris. De oudste van 1741 en de jongste van 2006 zijn in het boek opgenomen. De bijgaande foto is de oudste groepsfoto van het gilde, genomen eind 1932, begin 1933. Het boek gaat 215

bladzijden tellen met veel foto's en illustraties, gedrukt op schitterend papier en wordt ingebonden met een harde kaft. De oplage bedraagt 500 stuks. De uitgave is gepland op 9 september 2006. Die dag zal het boek worden gepresenteerd aan het gilde en de Udenhoutse bevolking. Het boek is nu al te bestellen, via voorinschrijving bij: Rob Weijtmans, Verzonken Kasteel 110, 5071 KE, Udenhout. Vermeld wel uw naam, adres en plaats. Per E-mail mag ook: r.weijtmans@planet.nl
Het boek kost bij voorinschrijving € 17,50. Na 9 september wordt dat € 20,-

Zittend naast de medaillekast: links Graardje Brekelmans en rechts Kees Weijtmans Az.

Staannd v.l.n.r.: Kees Weijtmans Jz. (secretaris), Jac Schoonuis (tamboer), Janus Bertens, Jan van Nunen (kastelein), Lange Bart Weijtmans Az., Bart Vromans Pz. (koning) en Marinus Weijtmans Az (hoofdman)

Staannd op een kist: links Andries Schoenmaker en rechts N.N. (foto afkomstig uit archief van Joost van der Loo)

Sint Hubertusgilde Drunen heeft een nieuwe puntenkoning

Drunense puntenkoning
Frie Klerks

Ieder jaar komen in maart de schutters van het gilde Sint Hubertus in Drunen weer bijeen. Na wat wintermaanden te hebben doorgebracht met het oefenen in vendelen, trommen en het plegen van wat onderhoud aan het eigen terrein komt het gilde uit de winterslaap. Op de derde zondag van maart begint de competitie. Tijdens de tweede schietronde wordt er geschoten om de titel puntenkoning. Het gaat erom op deze dag de schutter te zijn met de

meeste treffers. Op 26 maart 2006 wisten vier van de eenendertig schutters de volle twaalf punten te halen. Frie Klerks wist met afkampen de titel te veroveren. Aan deze titel is de J. Klerks-wisselbeker verbonden, welke de vorm heeft van een liggend hert.

Drie jubilarissen bij Onze Lieve Vrouwe Schuts Elshout

Op 15 oktober 2005 zijn tijdens de jaarlijkse Statiedag van de Onze Lieve Vrouwe Schuts uit Elshout drie jubilarissen gehuldigd. Adri van de Wiel en Johan de Haan waren vijftig jaar lid en Tiny van Delft vijftig jaar. Johan en Adri zijn al vijftig jaar actief als tamboer, een functie die zij nog steeds met verve vervullen. Beiden ontvingen het grote gouden hart van hoofdman Leon Klerks.

Tiny van Delft is vijftig jaar op vele fronten actief binnen het gilde. Hij ontving het zilveren Mariaspeldje van hoofdman Leon Klerks.

LAND VAN CUIJK

Nachtwacht 2006

De drie gilden uit Huisseling, Ravenstein en Grave vormden op 22 april samen de nachtwacht. Bij de Hampoort werd geposeerd met als resultaat een unieke foto en een zeer geslaagde samenwerking tussen de drie gilden. De Ravensteinse fotograaf René Theunissen studeert op dit moment aan de fotoacademie te Amsterdam. Voor deze studie moet er elk half jaar een grote opdracht worden uitgevoerd. Voor dit half jaar was de opdracht simpelweg getiteld "t Project". Hierbij moest de fotograaf er een geheel eigen invulling aangeven. René Theunissen dacht hierbij aan het thema Nachtwacht. Dit vanwege de mooie compositie en lichtval van het schilderij uit de zeventiende eeuw; daarnaast is 2006 natuurlijk ook het Rembrandtjaar. Aangezien de nachtwacht een weergave van een schutterscompagnie is, dacht René Theunissen meteen aan de schutters uit zijn eigen vestingstad Ravenstein. Van dit Sint Barbara Gilde waren direct een dozijn broeders bereid hieraan mee te werken. Na wat speurwerk voor de meest geschikte locatie, kwam hij uit bij de Hampoort in Grave. Deze poort ademt de sfeer uit, zoals de poort die te zien is op de Nachtwacht van Rembrandt van Rijn. Als je bij de Hampoort in Grave bent, ben je natuurlijk meteen te gast bij de 'Cloveniers of schutterye tot Grave'. Ook de Graafsche schutters waren dolenthousiast. Tien schutters uit Grave hebben geposeerd voor dit project. De Nachtwacht groep werd gecompleteerd door drie gildebreeders van het Sint Lambertus Gilde uit Huisseling. Tijdens de fotosessie stonden de gildebreeders geconcentreerd in de door de fotograaf gewenste houding. Nadat alle foto's waren genomen, kon iedereen zijn bril weer opzetten, en konden de kratjes, die als verhoging dienden worden genuttigd. Het resultaat: De nachtwacht van 2006 mag er zijn!

Gilde Aijen verbetert uitrusting

„Schuttersgilde Sint Antonius Abt/Sint Agatha uit Aijen is een vereniging die eeuwenoude tradities naar buiten draagt. Het gilde is omstreeks 1500 opgericht en bijna net zo oud als het dorp zelf. Vroeger had zij de taak om zowel het kerkelijk als burgerlijk gezag ter plaatse te verdedigen”, dit zei voorzitter en koning Jack Heldens tijdens een dienst in Aijen. „Tegenwoordig liggen dit soort taken bij de landelijke overheden en is ons Gilde een cultureel en sociaal actieve vereniging.

Inzegenen attributen

Zij geeft bij elke officiële gebeurtenis in het dorp acte de présence”.

Het Aijense schuttersgilde is mede met steun van het VSB Fonds uit Utrecht, het SKaN Fonds uit Hilversum, het Prins Bernard Cultuur Fonds Limburg en Leader+ uit Maastricht in staat geweest hun attributen te verbeteren en uit te breiden. De grote zwaaiwendels zijn vervangen en er zijn jeugdvendels aangeschaft. De gildetrom is gerestaureerd en de muziektrommen gerepareerd, de draagriemen en tromstokken zijn ook vervangen. Kruisbogen zijn aangeschaft en er is een kruisboogbaan gebouwd zodat deze veilig gebruikt kunnen worden. Het gildehuis heeft een grondige onderhoudsbeurt ondergaan en ziet er weer prachtig uit. De kostuums van de gildebroeders zijn opgeknapt, de kragen en manchetten werden vernieuwd. Voor de jeugdleden zijn pakken aangeschaft en ook een nieuwe mantel voor de koningin. En zo kan het Aijense gilde de eeuwenoude traditie blijven uitdragen.

De nieuwe attributen werden bij het feest van Sint Antonius, 21 januari, in de kapel in Aijen door gildepastoor Janssen ingezegend.

Aansluitend werd voor de kapel de traditionele Köpkesmert gehouden. Onder het genot van een glaasje glühwein werden onder grote publieke belangstelling de varkenskoppen door veilingmeester Jan Linders (koster van de kapel) aan de man gebracht en alle notabelen uit de gemeente Bergen lieten zich van hun beste kant zien. De opbrengst van de Köpkesmert komt geheel ten goede aan het onderhoud van de kapel.

Traditionele Köpkesmert

Het Sint Dionysiusgilde en kasteel 'Huis Heijen' opent haar deuren.

Aansluitend op het thema van de Nationale Open Monumentendag 'Open deuren die normaal gesloten blijven', organiseert het Sint Dionysiusgilde uit Heijen op zaterdag 9 en zondag 10 september 2006 een grote

gildetentoonstelling in en rondom kasteel "Huis Heijen". Tevens zullen gildebroeders en -zusters in gildelokostuums rondleidingen door het historische woongedeelte van het kasteel geven. Dit unieke initiatief biedt belangstellenden de mogelijkheid om achter de normaal gesloten deuren van het gilde en kasteel een kijkje te nemen. En zoals gebruikelijk voor de Open Monumentendag is de toegang gratis.

De tentoonstellingscommissie van het Sint Dionysiusgilde is al geruime tijd bezig met de voorbereidingen. Historische wapens zijn geconserveerd, de zilvercollectie is in kaart gebracht en uniek beeldmateriaal is overgezet op nieuwe informatiedragers. Er wordt ook een overzicht gegeven van de gildelokostuums van het Sint Dionysiusgilde, de zilvercollectie is te bezichtigen en u kunt op verzoek archiefboeken van het Sint Dionysiusgilde inzien in het atelier van wijlen beeldhouwer Peter Roovers. Tevens ziet u hier replica's van beroemde beelden die her en der in Noord-Brabant en Limburg hun plaats hebben. Verder wordt uniek beeldmateriaal vertoond van het defilé der Brabantse schuttersgilden op paleis Soestdijk ter gelegenheid van koninginnedag 1973, het landjuweel te Boxmeer in 1975 en van nog veel andere gildefeesten uit de omgeving.

Tot slot kunnen bezoekers kennis maken met of deelnemen aan diverse gildedemonstraties in trommen, vendelen, kruisboogschieten, vlak-, wip- en bukschieten. Het woongedeelte van het historische kasteel 'Huis Heijen' wordt opengesteld voor rondleidingen. Het Sint Dionysiusgilde stelt alles in het werk om de opening van haar deuren tot een geslaagd evenement te maken en rekent daarbij op uw warme belangstelling. De openingstijden van de gilde tentoonstelling en kasteel 'Huis Heijen' zijn: Zaterdag 9 september van 13.00 tot 17.30 uur en op zondag 10 september van 10.00 tot 17.00 uur. Kasteel 'Huis Heijen' vindt u aan de Hoofstraat 44 te Heijen, gemeente Gennep. Er is voldoende parkeergelegenheid in de buurt van het kasteel.

Drie jubilarissen binnen het Soester gildekorps.

Tijdens de jaarlijkse korpsvergadering zijn drie korpsleden gehuldigd die al meer dan vijftientig jaar deel uitmaken van het Soester gildekorps. Het betreft de tamboers Mathieu Engberink en André Roest, en vendelier Gert Schimmel. Zowel commandant als ouderman belichtte het feit dat inmiddels al verschillende leden een dergelijk jubileum achter de rug hebben en dat daaruit dus blijkt dat de verbondenheid met en in de groep groot is. Ook in de komende jaren worden weer enkele jubilarissen verwacht. Er zijn binnen het korps zelfs twee leden die al 45 jaar (vanaf de heroprichting in 1960) meelopen. Dat laat onverlet dat sommige korpsleden al veel langer maar ook korter lid

Vlnr.: André Roest, Mathieu Engberink en Gert Schimmel

kunnen zijn van het Groot Gaesbeeker Gilde. Daarvoor is vereist dat men negentien jaar oud moet zijn. Bovendien is het een vrije keuze om lid te worden van het gildekorps. Dat is zeker geen verplichting. Het Soester gilde kent in totaal ruim 550 gildebroeders. De jubilarissen kregen een zilveren tamboer, respectievelijk vendelier opgespeld door de ouderman.

Pastoor Zeeland trakteert op beschuit met muisjes

Dit unieke gebeuren deed zich voor tijdens de jaarvergadering van de Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk op 28 januari 2006 in Zeeland. Na ontvangst van de afvaardigingen en de tocht naar de Sint Jacobuskerk in Zeeland heeft Pastoor P. J. Bougie met assistentie van kapelaan-diaken M.W.G. Dorssers een indrukwekkende viering gehouden. De uitstekend verzorgde Brabantse koffietafel in het Gildehuis 't Zuid werd zeer gewaardeerd. Bij aanvang van de jaarvergadering kon voorzitter O. P.M. Bouwmans een traktatie aankondigen. Wat was het geval? Tijdens de maaltijd kreeg Pastoor Bougie een telefoontje van zijn broer uit Wasse naar dat hij oom geworden was. Dit verheugde hem zo zeer, dat hij samen met de kapelaan-diaken naar de C1000 ging om er beschuit, boter en blauw-witte muisjes te halen. Die werden, gesmeerd en tot groot vermaak aan de gildebroeders, gildezusters en gasten uitgedeeld.

Jaarvergadering over 2005 Jacobusgilde Zeeland

Op 13 maart 2006 werd de jaarvergadering van het gilde gehouden waarin Beschermvrouw Marie van Dongen - Derks en Theo Strik werden herdacht, die in 2005 zijn overleden. Verder werd het een gezellige vergadering, waarin een lijst met meer dan zestig activiteiten de revue passeerde. Men werd zich bewust van het feit dat er toch wel heel veel te doen was geweest in 2005. Na afloop werd de DVD van Harrie Nooijen vertoond die een beeld gaf van het hele ochtendgebeuren en de toespraken van de kringjaarvergadering. ■

Beschuit met muisjes voor alle aanwezigen. Hoofdman A. J. van der Coer, staande deken C. C. van Loy en Ere-voorzitter van de kring C. W. J. Baron de Weichs de Wenne

NBFS

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden Agenda

Zoals in onderstaande agenda te zien is, zijn er weer samenvallende gildefeesten. Wij doen nogmaals nadrukkelijk een beroep op u om dit bij het organiseren van uw gildefeest te voorkomen. Met overeenstemming tussen de betreffende kringbesturen en gilden zijn maximaal twee samenvallende gildefeesten acceptabel. Zie in eerste instantie de lijst van gildefeesten in het NBFS-vademecum. Een bijgewerkte lijst van aangemelde c.q. goedgekeurde gildefeesten over meerdere jaren is bij het federatiesecretariaat te verkrijgen.

Gildefeesten in 2006

13 augustus

Kringdag Baronie en Markiezaat, Sint-Willibrordusgilde Klein-Zundert.

25, 26, 27 augustus

Europees Schutters Treffen Bernheze.

03 september

NBFS-toernooi gewerschieten, Sint-Ambrosiusgilde Teteringen.

03 september

Vrij gildenfeest, Sint-Sebastiaangilde Oirschot.

17 september

NBFS-toernooi V-T-B-S, Sint-Luciagilde Steensel.

14 oktober

Hoofdliedendag. Opluistering kring Maasland.

Gildefeesten in 2007

20 mei

Kringdag Peelland, Sint-Willibrordus Bakel.

03 juni

Kringdag Kempenland, Sint-Joris en Barbaragilde Maarheeze.

10 juni

Vrij gildenfeest Sint-Sebastiaangilde Lage Mierde.

17 juni

Vrij gildenfeest O.L.Vr. Zeven Weeën Lierop.

24 juni

Kringdag Baronie en Markiezaat, Cloveniersgilde Sint-Jan de Doper Etten.

01 juli

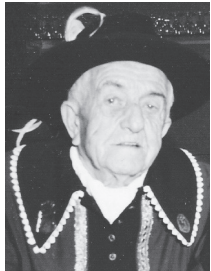
Kringdag Maasland, Sint-Lambertusgilde Maren-Kessel.

19 augustus

Kringdag Kwartier van Oirschot, Sint-Sebastiaangilde Hoogeloon.

IN MEMORIAM

Harrie van den Bergh, Sint Antonius Beek (Peelland)

Harrie van de Bergh

Op 4 december 2005 is gildebroeder Harrie van den Bergh (86) overleden. Harrie was bij de Beekse schut lange tijd vendelier en met trots kon hij vertellen hoe hij in 1946 voor koningin Wilhelmina gevendeld had, bij de

Bevrijdingsfeesten in Amsterdam. Toen Harrie ophield met vendelen werd hij vaandrig van de Beekse schut. Tot op hoge leeftijd deed Harrie ook nog graag mee aan de schietwedstrijden. In 2000 werd hij vanwege zijn grote verdiensten voor het gilde benoemd tot erelid. Hij was 66 jaar lid van het gilde.

Jan Bax, Heilig Sacrament Bergeijk (Kempenland)

Op 28 januari 2006 overleed onze gildebroeder Jan Bax in de leeftijd van 90 jaar. Jan werd op 35-jarige leeftijd gildebroeder bij het Sint Martinusgilde te Luyksgestel, waar Jan woonachtig was. Hier heeft Jan tussen 1960 en 1972 diverse bestuursfuncties vervuld. In 1972 verhuisde Jan naar Bergeijk, waar hij in 1977 gildebroeder werd bij het Gilde van het Heilig Sacrament.

Oud-pastoor Harrie Maas, Sint Odulphusgilde Best (Kwartier van Oirschot)

Op 4 maart 2006 is Harrie Maas, oud-pastoor van de Sint Odulphusparohie Best, in Eindhoven overleden. Hij was jarenlang ere-deken van het Odulphusgilde. De uitvaart vond met gilde-er plaatsen.

Noud van de Wouw, O.L. Vrouwe Broederschap Biest-Houtakker (Kwartier van Oirschot)

Op 9 augustus 2005 overleed gildebroeder Noud v.d. Wouw (62). Noud was vanaf 1983 lid. Vanaf 1998 heeft hij als vaandrig het hoofdvaandel gedragen.

Jan Abrahams, O.L. Vrouwe Broederschap Biest-Houtakker (Kwartier van Oirschot)

In de vroege morgen van 25 december 2005 is gildebroeder Jan Abrahams (80) overleden. Jan was een verdienstelijke gildebroeder. Hij was heel actief bij de omschakeling van de stille gilde naar een actieve gilde in 1978 met de aansluiting bij het Kwartier van Oirschot. Van 1978 -1991 was hij koning. In 2005 was hij vijftig jaar lid.

Gildeheer H. Claessen, Sint Joris Bladel (Kempenland)

H. Claessen

Op vrijdag 10 februari overleed onze gildeheer H. Claessen. Hij vergeleek zijn functie van gildeheer altijd met een peetoom die wel belangstelling moet hebben voor zijn petekind maar er zich niet teveel meemoetbemoeien.

Als het petekind een feestje had, dan had hij altijd een cadeautje!

Willie Kaal, Sint Catharina Eindhoven-Stad (Kempenland)

Op 16 april 2006 is op 97-jarige leeftijd onze oudste gildebroeder Willie Kaal overleden. Na zijn benoeming tot pastoor/deken van de Sint Catharinaparochie in Eindhoven, trad hij op de dag van het koningschieten in 1961 toe tot het gilde. Vorig jaar herdachten we nog het 70-jarig priesterjubileum. Hij heeft in zijn rijke priesterleven maar liefst zeven bisschoppen gekend.

Hein van den Besselaar, O.L.V. Schuts Elshout (Maasland)

Hein van den Besselaar

Op 20 september 2005 is Hein van den Besselaar op 66-jarige leeftijd overleden. Hij werd in 1979 lid van het Onze Lieve Vrouwe Schuts en was een zeer actieve gildebroeder, die met trots de taak als zilverdrager vervulde.

In 2004, hij was al ernstig ziek, genoot hij zienderogen van de feestelijkheden rondom zijn 25-jarig gildebroederschap.

Jan Jansen, Sint Joris Hooge Mierde (Kwartier van Oirschot)

Jan Jansen

Op 3 november 2005 is gildebroeder Jan Jansen (66) plotseling overleden. Jan was een bekend persoon in de wereld van de paardensport en een echt gezelschapsmens. Hij was bijna 38 jaar lid van het gilde.

De heer Don Burgers, Sint Antonius Sint Sebastiaan Haaren (Maasland)

Onverwacht overleed op 30 januari 2006 onze zeer gewaardeerde ere-hoofdman, de heer Don Burgers. Hij was eind jaren zeventig burgemeester van Haaren en werd in die tijd lid van ons gilde. Het gilde leerde hem kennen als een sociaal

en toegankelijk man, wat blijkt uit de steun die hij gaf aan het uniformfonds in 1991.

Govert Luijten, Sint Joris Hooge Mierde (Kwartier van Oirschot)

Govert Luijten

Op 23 januari 2006 hebben wij afscheid moeten nemen van Govert Luijten (81).

Hij was een eenvoudig en tevreden man, die graag mensen om zich heen had. Hij was vrijwel bij alle activiteiten van het gilde aanwezig, waarvan hij dertig jaar lid was.

Piet van de Burgt, Sint Catharina en Sint Barbara Mierlo (Kempenland)

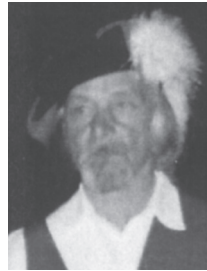

Piet van de Burgt

Op 6 maart overleed onze oudste gildebroeder Piet van de Burgt op tachtigjarige leeftijd.

Hij was al lange tijd ernstig ziek. Piet was sinds 1978 lid van het gilde. Door zijn vele verdiensten werd hij met zijn vijfenzeventigste verjaardag benoemd tot erelid van het gilde.

Frans van den Bogaard, Sint Catharina Nuenen-Boord (Kempenland)

Frans van den Bogaard

Op 25 maart is onze gildebroeder Frans van den Bogaard overleden. Als tamboer gaf hij 37 jaar lang de maat aan bij het "gaan" van het gilde. Op de vele gildedagen was hij altijd met zijn moeder Anna aanwezig. Hij bivakkeerde dan op een rustig plekje,

na een pilske in de feesttent, om samen op een gaspitje een panneke soep warm te maken.

Jan van der Schoot, Sint Joris Oirschot (Kwartier van Oirschot)

Jan van der Schoot

Geheel onverwacht kwam op 7 februari 2006 het bericht dat gildebroeder Jan van der Schoot (69) was overleden. Hij werd in 1965 gildebroeder van Sint Joris. Van 1986 tot 1994 was hij koningsdeken en hoofdmansdeken van het gilde. Van 1990 tot 1993 was hij

penningmeester van de Stichting Gilde-manifestatie en van 2001 tot 2004 voorzitter.

Piet van der Hamsvoort, Sint Joris Oirschot (Kwartier van Oirschot)

Piet van Hamsvoort

We wisten allemaal dat de gezondheidstoestand van gildebroeder Piet van der Hamsvoort (72) zorgelijk was. Toch kwam het bericht van zijn overlijden onverwacht. Hij was sinds 1952 lid van Sint Joris en was gildebroeder én kruisboogschutter in hart en nieren. Hij had graag een keer koning willen worden, maar wellicht was de spanning te groot en moest hij telkens zijn meerdere in anderen erkennen. Van 1972 tot 1982 was Piet bestuurslid en in 1992 werd hij vaandrig. In 1992 en 2002 kreeg hij kringonderscheidingen wegens veertig en vijftig jaar lidmaatschap.

Jan Sieben, Sint Anthonius Sambeek (Land van Cuijk)

Jan Sieben

Jan Sieben (70) overleed op 26 januari na een snelle, slopende ziekte. Op 17 januari 1962 werd Jan ingeschreven als lid van het gilde. Evenals zijn vader voor hem nam Jan het secretariaat voor zijn rekening tussen 1966 en 1978. In 1969 schoot hij zich koning. Hij was erg actief in het Sambeekse verenigingsleven, wat hem dan ook een Koninklijke onderscheiding opleverde.

Jo Hubers, Sint Anthonius Sambeek (Land van Cuijk)

Jo Hubers overleden op 73 jarige leeftijd. Jo was een trouwe gildebroeder.

Jo Hubers

Sjaak Kolen, Sint Lambertus Someren-Eind (Peelland)

Op 5 januari 2006 ontving ons gilde het droeve bericht dat Sjaak Kolen (69) was overleden. Gedurende 22 jaar heeft hij het gilde met veel humor gediend. Sjaak was tien jaar vaandrig en had zitting in de schietcommissie.

Jan Raijmakers, Sint Joris Someren (Peelland)

Jan Raijmakers

Op 5 Maart overleed geheel onverwachts onze beschermheer Jan Raijmakers (75). Jan was sinds 1985 lid van ons gilde. Hij was een actief lid en een levensgenieter, die graag bij de gildebroeders vertoefde.

Jos van Houtum, Sint Joris Vlokhoven (Kempenland)

Jos van Houtum

Op 28 februari bereikte ons als een donderslag bij heldere hemel het bericht dat onze regerend deken Jos van Houtum (62) was overleden. Hij was pas kort met de VUT. Jos werd in 2000 lid van het gilde. Sinds april 2005 was hij regerend deken, en daar-

voor kapitein. Jos was ook lid was van de 60+ schietclub.

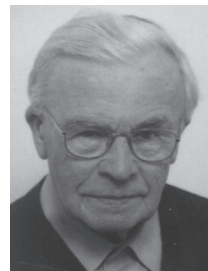
Jos van Mierlo, Sint Willibrordus Waalre (Kempenland)

Jos van Mierlo

Op 6 februari heeft het gilde afscheid genomen van Jos van Mierlo. Hij was een gildebroeder die niet graag op de voorgrond stond, maar een kerel waar je van op aan kon. Jos was 38 jaar lid van het Gilde.

Siem Kwinten, O. L. Vrouw en Heilige Willibrordus Wintelre (Kwartier van Oirschot)

Siem Kwinten sr.

Op 22 december 2005 overleed gildebroeder en ouderling Siem Kwinten sr. (81). Ruim 48 jaar was hij een trouw lid van het gilde. Hij was blij dat zijn zoon, schoonzoon en kleinkind de gildetraditie binnen de familie voortzetten.

Jan van Selst, Onze Lieve Vrouwe Zeelst (Kempenland)

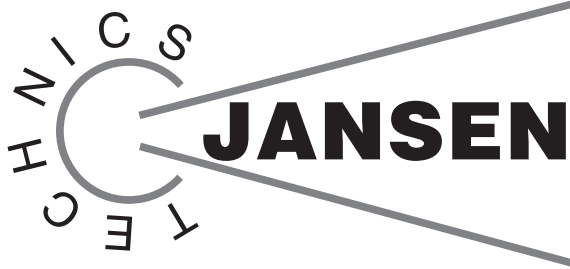

Jan van Selst

Op 26 maart 2006 overleed gildebroeder Jan van Selst (80). Ruim achtenveertig jaar maakte hij deel uit van zijn geliefde gilde. Jan was een verwoede kaarter en het katten op de dinsdagmiddag met andere gildebroeders was iets waar hij naar uitkeek.

Mogen zij allen rusten in vrede ■

Vaandels, vendels en vlaggen
Joke Willigers
 Zand 33, 5757 RX Liessel
 Tel. (0493) 34 25 68 Fax (0842) 25 21 71
 jwilligers@planet.nl www.vlag-mast.nl

JANSEN

Kogelvangers en schietinrichtingen
wapenkasten

Tel.06-51 61 18 95

GOUD EN ZILVERSMEDERIJ

de edelsmidse v.o.f.

Sniederslaan 17a, 5531 EG Bladel
Telefoon (0497) 38 79 36

**Het adres voor het
vervaardigen en ontwerpen
van al uw gildezilver**

GILDE- EN SCHUTTERSZILVER

JUWELIERS - HORLOGES
Jan Andriessen
DORPSSTRAAT 28
5708 GK HELMOND (STIPHOUT)
TEL. (0492) 55 07 92
FAX (0492) 52 22 69

**Seezo Uniformen,
meesters in maatwerk**

Een veelzijdig assortiment
voor schutterij, gilde,
muziek en showband.
Comfortabele uniformen
met een perfecte pasvorm
voor een herkenbare
identiteit en een
stijlvolle
presentatie.

Seezo
Meesters in maatwerk

Seezo Uniformen B.V. St. Janstraat 38 - 7256 BC Keijenborg Gld.
Tel. (0575) 46 16 41. (na 17.00 uur: (0575) 46 19 38). Fax (0575) 46 26 69
info@seezo.nl / www.seezo.nl

't Tamboerke
De gildetrom specialist

J. v.d. Heijden

Streepkant 4
5476 KP Vorstenbosch
Tel./Fax: (0413) 350726
Mob.: (06) 12718140

E-mail: gildetrom@tamboerke.nl
www.tamboerke.nl

- Goud en Zilver
- Reparaties
- Veranderingen
- Nieuw werk
- Eigen ontwerp
- Gildewerk
- Graveren

John Bijsterveld
Meester Goudsmid/Edelsmid

Leenderweg 37, Valkenswaard, Tel. (040) 204 24 89

Oude traditie met een nieuwe uitstraling

van Herp
music fashion

Enschotsestraat 122
5014 DH Tilburg
Tel.: (013) 511 06 12
Fax: (013) 511 06 13
GSM: 06 22 46 45 58
Internet: www.musicfashion.nl
E-mail: info@musicfashion.nl